

I. SITUATIA DE FAPT RELEVANTA. ACTIUNILE CONCRETE INTREPRINSE DE INCULPATI

In fapt, inginerul constructor Gheorghe Ursu a lucrat timp de 35 de ani la Institutul de Cercetari si Proiectare pentru Sistematizare Locuinte si Gospodarie Comunala (ISLGC) Bucuresti. A avut si preocupari literare si artistice, fiind autorul unui volum de poezie publicat in 1972, precum si a unei carti de calatorie („Europa mea”) publicata postum. A fost pasionat de artele plastice, muzica si arhitectura, avand multi prieteni din lumea literelor, filmului si artelor, atat in tara (printre care Geo Bogza, Nina Cassian, Stefan Augustin Doinas, Mirel Iliesiu, Iordan Chimet, Radu Cosasu, Radu Albala, Anatol Vieru, Sorin Vieru, Dan Desliu) cat si in afara tarii (Camil Baciu, Virgil Ierunca, Monica Lovinescu, Gelu Ionescu, Sergiu Huzum, Mioara Cremene). Multi dintre scriitorii din tara erau considerati „dusmanosi” de Securitatea regimului Ceausescu (a se vedea fragmentele relevante din Dosarul de urmarire informativa – DUI – „Udrea”, si dosarul penal – DP - al lui Gheorghe Ursu instrumentat de inculpati, respectiv volumele 17, si 18-24 din dosarul de urmarire penala al cauzei). Dintre prietenii din afara tarii, multi lucrau sau colaborau la postul de radio Europa Libera.

Pasiunea pentru arta s-a tradus si intr-o pasiune pentru calatorii. Gheorghe Ursu si-a cerut insistent dreptul de a vizita alte tari, lucru pe care a reusit sa-l faca in mai multe randuri intre anii 1974-1982¹. In aceeasi perioada, el a resimtit intens lipsa de libertati impusa de regimul comunist si cultul personalitatii dictatorului Ceausescu, si a incercat sa coaguleze printre prietenii sai scriitori, cu ajutorul legaturilor cu Europa Libera, un grup de rezistenta intelectuala care sa „*tina treaza ura romanilor contra regimului totalitar in care traiesc, sa-i indemne la rasvratire organizata sau macar la nesupunere, sau macar sa faca totul spre a-si mentine libertatea de gindire*” (vezi DP fila 40). A afisat la serviciu manifeste anti-totalitare, incercand prin mai multi prieteni sa fie citite in Marea Adunare Nationala sau la Congresul al XIII-lea al PCR. A tinut un jurnal intim in care, timp de 40 de ani, a zugravit o fresca a falimentului regimului comunist din Romania. Jurnalul – pe care autorul spera sa-l publice dupa moartea lui Ceausescu si care cuprindea si poezii si proza politica-satirica - s-a indreptat cu vehementa, in anii 70-80, impotriva cuplului dictatorial.

Imediat dupa cutremurul din 1977, ca inginer cu o bogata experienta in lucrari de rezistenta, inclusiv anti-seismica, Gheorghe Ursu a fost desemnat ca sef de proiect de consolidare la blocul Patria / ARO de pe bulevardul Magheru din Bucuresti. In aceasta calitate, el a participat pe 4 iulie 1977 la o sedinta cu seful statului, moment in care s-a convins mai mult ca oricand de criminalitatea acestuia. Ceausescu a adunat toti factorii de raspundere din constructii, de la Ministru pana la sefii de proiecte, pentru a le da ordinul de a opri consolidarile blocurilor avariate, cu consecinte dezastruoase, dupa cum releva chiar documente ale Securitatii depuse la dosarul cauzei la termenul din **25.10.2017** (cum ar fi „*Informarea privind unele aspecte ale lucrarilor de consolidare la imobilele avariate de cutremurul din 4 martie 1977*” cu anexa ce

---

¹ Modul cum a reusit Gheorghe Ursu sa obtina aceste calatorii, intr-o perioada cand foarte putini romani reuseau acest lucru, reiese chiar din marturia acestuia din introducerea la cartea sa „Europa mea” (Ed. Dacia 1991, <http://gh-ursu.org/europaMea.html>), citata mai jos.

contine date privind atitudinea inginerului Gheorghe Ursu fata de ordinul de a sista lucrarile de consolidare).

Dictatorul a dat acel ordin pentru a folosi toate resursele interne, dar si ajutoarele din afara, la construirea faraoniceii „Case a Poporului”. Suprafetele blocurilor avariate de cutremur trebuiau tencuite si majoritatea santierelor eliminate pina la 23 august 1977. Notele lui Gheorghe Ursu din acea sedinta (aflate si ele la dosarul cauzei) sunt concludente: "*N. Ceausescu: Se opreste orisice echipa de verificare, **am dat ordine la Militie si Procuratura sa-i bage la inchisoare. Cine le da voie sa intre in domiciliul cetatenilor?... Nu se mai admite nici o reparatie capitala***". Prin „sursele” infiltrate in institutetele de proiectari si constructii (inginerii „rezidenti”, adica platiti atat de institutia unde lucrau, cat si de Securitate), D.S.S. avea cunostinta directa despre prabusirile care au urmat "*dupa ce au fost scosi popii [schelele de sustinere temporara]*" si despre „*riscul pierderii a mii de vietii omenesti*” in cazul unui alt cutremur, chiar de magnitudine mai redusa.

Securitatea a urmarit inginerii si locatarii care s-au impotrivit, ca si Gheorghe Ursu, ordinului criminal. Proiectetele initiale, din martie-iunie 1977 (care urmareau ca la cladirile vechi sa se asigure "*cel putin la situatia dinainte de cutremurul din 1940*", iar la cele noi "*siguranta prevazuta in proiect*") fusesera comentate pe larg "*in presa, la radio si televiziune*". Cu privire la schimbarea dramatica de dupa sedinta din 4 iulie 1977, „sursa” Securitatii - un inginer care de altfel dovedeste ca avea cunostinte profesionale solide si era bine informat - **nu face insa referire la ordinul lui Ceausescu**. El se refera doar la "*noua dispozitie*" de la "**Inspectorat**", "*impuna cu ICPDC*", care ar fi interzis "*luarea unor masuri de asigurare suplimentara a cladirii la sarcini seismice*". Autorul chiar explica, dupa cum se poate vedea, in termeni tehnici, de ce "*reparatiile locale*" (doar pentru "*fisurile vizibile*") care "*practic s-au aplicat la majoritatea cladirilor*", "*nu asigura constructia la sarcini orizontale*". Explicatia inginerului e confirmata de "**o serie de avarii grave**" care, conform documentului Securitatii, au aparut **dupa cutremur**, dar **mai ales dupa sistarea consolidarilor** - prabusiri de stalpi si scari interioare, inclusiv la cladiri centrale, chiar din vecinatatea Comitetului Central al PCR. Informarea evidentiaza nemulțumirea locatarilor si a populatiei in general, care luasera la cunostinta de proiectetele asigurate initiale. Locatarii facusera „*memorii la CC*” si au introdus si "*actiuni in instanta*"). **Un caz unic printre inginerii nemulțumiti** il reprezinta **ing. Gheorghe Ursu** care, ca sef de proiect la blocul "Patria", **a afirmat ca "va camasui doi stilpi chiar daca ca suporta costul lucrarii"**. Rezulta fara dubiu ca in acel moment, Securitatea il avea deja in vizor pe Gheorghe Ursu.

In pofida semnalelor de alarma, si cu toate datele concrete asupra pericolului abandonarii reparatiilor, Ceausescu a persistat in hotararea lui si in planul noilor constructii megalomanice². Si din ratiuni "*politice*" (data fiind ingrijorarea miilor de locatari ai blocurilor avariate) **Ceausescu a cautat, ca si in cazul altor decizii “nepopulare”, sa se disimuleze. Din acel moment Securitatii i-a revenit sarcina sa**

---

² Multe din blocurile avariate la 4 martie 1977 au ramas in aceeasi stare, fiind si astazi "un pericol public". Lista lor cu "buline rosii", care include blocul „Patria”, poate fi vazuta pe site-ul de specialitate al Primariei Municipiului Bucuresti.

opreasca diseminarea oricaror informatii despre sedinta din 4 iulie 1977 si despre riscul la care erau expusi locatarii.

Printr-o scrisoare la Europa Libera, Gheorghe Ursu a informat opinia publica asupra rolului dictatorului in oprirea consolidarilor si asupra riscurilor legate de lasarea blocurilor neconsolidate. Scrisoarea a fost citita de Virgil Ierunca pe 4 martie 1979.

Pe fondul represiunilor politice indreptate impotriva populatiei civile in scopul mentinerii la putere a dictaturii comuniste si a cultului personalitatii lui Nicolae Ceausescu, Gheorghe Ursu a fost incadrat cu o retea informativa. Jurnalul sau a fost rechizitionat de Securitate in decembrie 1984- ianuarie 1985. Disidentul a fost anchetat de inculpati in prima parte a anului 1985. Obiectivele anchetei rezulta din Dosarul Penal intocmit de inculpati (DUP Vol 17). Gheorghe Ursu nu a ascuns in fata anchetatorilor motivele pentru care s-a vazut "**constrins de propria constiinta**" sa scrie la Europa Libera. Mai mult, se vede din aceste declaratii ca el a incercat chiar sa-i convinga pe anchetatori, apelind la ceea ce spera sa fie o urma de umanitate in acestia, de justetea pozitei sale, penru a-i face sa inteleaga "**riscul pierderilor de vieti omenesti**". Nu a reusit. Din contra, inculpatii in cauza de fata au incercat sa-l determine sa declare ca scrisoarea ar fi scris-o pentru „**remuneratie materiala**”. Cu o astfel de declaratie, Securitatea ar fi putut sa-i raporteze Comandantului Suprem ca acuuzatiile de la Europa Libera erau, iata, neadevarate, apartinand unui „mercenar” al „agenturilor ostile din strainatate”. Gheorghe Ursu a ramas ferm:

„Considerind ca la acea data s-au luat hotariri care nu corespundeau realitatii, eu m-am gindit ca trebuie sa fac ceva ca sa se reia unele consolidari... prin prezentarea punctului meu de vedere la Europa Libera”.

„...am fost impiedicat [de catre] Conducerea Superioara, sa fac consolidarea. Atunci, in sala de sedinte, a CC a PCR ni s-a ordonat tuturor sefilor de proiect de consolidari sa incetam imediat lucrarile de reparatii... Aceasta zguduire a constiintei mele de inginer constructor s-a tradus printr-o dorinta de a atrage atentia atit organelor responsabile cit si locatarilor din blocurile ramase consolidate cu totul insuficient, asupra primejdiei ca la un eventual alt cutremur aceste blocuri s-ar putea prabusi”.

„Trebuie sa arat foarte clar ca cele doua scrisori expediate de mine la "Europa libera" si a treia (pe care nu am trimis-o) nu au fost determinate in nici un fel de alte persoane, ... ci au pornit, in toate cele 3 cazuri, din sentimentele mele subiective de luare de pozitie fata de imprejurari, considerind ca este de datoria mea fata de constiinta sa exprim aceste sentimente”.

„Prin cele 2 materiale trimise si al treilea neexpediat, nu m-am facut purtator de cuvint al nici unei alte persoane, nu am primit sfatul sau ideile nimanui, ele exprimind pareri ale mele... Deasemenea, repet ca expedierea acelor scrisori nu a avut in vedere nici un fel de rasplata sau remuneratie materiala”.

„...spre a atrage atentia autoritatilor noastre precum si a locatarilor din acel bloc ca consolidarea nu s-a facut cum trebuie si ca la un eventual nou cutremur exista riscul

pierderilor de vieti omenesti, am scris un articol in acest sens... spre a-l difuza prin Europa Libera...”³

Obtinatia lui Gheorghe Ursu de a nu-si renege acuzatiile impotriva dictatorului Ceausescu si de a nu-si turna prietenii au determinat Securitatea sa continue ancheta „*cu alte mijloace*”. Disidentul a fost arestat sub un pretext de drept comun, la 21 septembrie 1985. Pentru ca tot nu a acceptat sa-si „***divulge prietenii***” si sa declare „***ce bani a luat***” pentru scrisorile la Europa Libera, inculpatii PIRVULESCU si HODIS au continuat sa-l ancheteze din ce in ce mai salbatic, supunandu-l unui regim sistematic de tortura.

La data de 17.11.1985 s-a produs decesului lui Gheorghe Ursu, in cadrul sistemului penitenciar aflat sub coordonarea Ministerului de Interne al Republicii Socialiste Romania.

Asa cum au retinut si reprezentantii Ministerului Public in cuprinsul actului de sesizare, inculpatii Pîrvulescu Marin si Hodis Vasile, in calitate de ofiteri in cadrul Directiei a VI-a Cercetari Penale din Departamentul Securitatii Statului, in perioada in care Gheorghe Ursu a facut obiectul urmaririi informative si judiciare pentru fapte considerate ostile regimului comunist, au exercitat sistematic asupra acestuia masuri represive constand in perchezitie domiciliara; rechizitionarea jurnalului personal, a scrisorilor si a tuturor materialelor scrise de acesta; folosirea ascultarilor telefonice, a corespondentei acestuia si a informatorilor; audieri ce au culminat cu supunerea acestuia unor acte de violenta fizica si psihica de natura sa aduca o grava atingere drepturilor si libertatilor fundamentale ale omului, in special al dreptului primordial la sanatate recunoscut oricarei persoane fizice, si care au dus la moartea acestuia.

***

In concret, in baza art. 3 alin. 1 din Tratatul de pace semnat la Paris la data de 10.02.1947, Romania a fost obligata sa ia toate masurile necesare pentru a asigura tuturor persoanelor romane plenitudinea exercitarii drepturilor si libertatilor fundamentale ale omului, inclusiv cu privire la libertate de exprimare si dreptul de a calatori in afara granitelor tarii.

Pe fondul tratatelor internationale la care Romania era parte, inginerul disident Gheorghe Ursu a solicitat in mai multe randuri autoritatilor statutului vize pentru calatoriile turistice in spatiul european, cat si pentru deplasarea in vizita la fiica lui care era stabilita definitiv in Statele Unite ale Americii. Epopeea obtinerii fiecareia din aceste vize de calatorie a fost sumarizata chiar de Gheorghe Ursu in introducerea la cartea sa „Europa mea” (Ed. Dacia 1991, <http://gh-ursu.org.ro/europaMea.html>):

„Dupa ce secretarul organizatiei de baza a refuzat sa-mi dea recomandarea pentru calatoria peste hotare,

dupa ce comitetul oamenilor muncii mi-a respins - prin vot, probabil - recomandarea

dupa ce am vorbit, am pledat, mi-am aparat cauza in fata secretarului B.O.B., a directorului si a altor tovarasi,

---

³ Dosarul Penal al lui Gheorghe Ursu, DUP Vol 17

dupa ce, la 10 luni dupa cele de mai sus, am scris o noua cerere, pe care comitetul oamenilor muncii a acceptat-o trimitind-o spre aprobare la Sectorul de Partid, insotita, bineinteles, de un referat redactat de Serviciul Personal,
dupa ce Sectorul de partid mi-a respins cererea,
dupa ce am reusit sa ma inscriu pe lista de audiente la Primul Secretar al Sectorului de partid,
dupa ce i-am expus pasurile mele pe care le-a ascultat cu atentie in vreme ce un secretar (mult mai mic) completa diverse rubrici in catastiful audientelor,
dupa ce am fost asigurat ca voi primi un raspuns scris, la institutia unde lucrez,
dupa ce Serviciul Personal mi-a comunicat ca raspunsul Sectorului de Partid a fost - "se respinge cererea",
dupa ce m-am adresat, conform legii, forului superior,
dupa ce trecind doua luni si neprimind raspuns scris, m-am prezentat personal la Primaria Capitalei,
dupa ce mi s-a spus ca acest for confirma decizia "antevorbitorului",
dupa ce am inaintat o cerere presedintelui Republicii caci asa-i omul care are microbul calatoriilor,
merge pina-n pinzele albe,
dupa ce ca urmare a acestei cereri Secretariatul Organizatiei de partid si sectorul de partid mi-au dat recomandarea solicitata”...

Din acest fragment rezulta ca Gheorghe Ursu, cunoscand bine legislatia internationala si pactele la care R.S.România aderase (inclusiv actul final de la Helsinki), si-a cerut cu tenacitate dreptul consfintit chiar in Constitutia Romaniei de atunci de a calatori, si care in mod curent regimul comunist il nesocotea. Faptul ca inginerul Ursu solicita cu atata insistenta si **la nivelul cel mai inalt** aprobarea pentru călătorii turistice în strainatate i-a facut pe reprezentatii regimului sa-i dea pana la urma aprobarea, tocmai pentru a evita un scandal international, plauzibil din partea unui om atat de decis si meticulos in cererile sale. De alfel, acest fapt rezulta si din marturia lui DUMITRACIUC Ion, care a declarat in fata instantei: *„Arat ca intrucit Ursu Gheorghe nu avusese nici o problema, primea vize de plecare din partea colegului meu , arat ca acest lucru se intamplase si in luna noiembrie pentru a se deplasa in SUA. **Din cite stiu de la colegul meu Popa Vasile, relatiile cu Ursu Gheorghe se rezumau la acordarea acestor vize.**”*

In acest context, in special ca urmare a solicitarii vizei pentru a efectua calatoria in Statele Unite ale Americii la fiica sa, Gheorghe Ursu a intrat din nou in vizorul organelor de securitate, fiind in acest sens activata reseaua informativa de la locul de munca al acestuia (aspecte ce reies din DUI „Udrea”), informatorii fiind principalul instrument de control al Securitatii asupra populatiei civile.

Cu toate ca verificarile efectuate cu privire la Gheorghe Ursu nu au impiedicat acordarea „avizului pozitiv” pentru efectuarea calatoriei in scop turistic, supravegherea informativa (S.I.) cu privire la acesta a continuat, prin mijlocirea aceleiasi retele informative de la locul de munca.

1. Denuntul si inceputul anchetei

Astfel, la data de 21.12.1984 doua dintre colegile de munca ale lui Gheorghe Ursu au procedat la verificarea in mod amanuntit a biroului acestuia, preluand un carnet de tip jurnal personal cu „*continut profund dusmanos*” pe care l-au predat ofiterului de Securitate al „obiectivului” ISLGC, DUMITRACIUC Ion. Este de notat ca una dintre cele doua colege era o „sursa” (informatoare a Securitatii). A se vedea in acest sens nota directiei a II-a a Securitatii din 09.01.1985, in DUI Udrea Vol 1 fila 34. Este vorba despre PARGUTA Croitoru, „*o cunostinta de familie*” a numitului ofiter de Securitate.

Acesta din urma a procedat prompt la emiterea unei „*note de semnalare din cadrul S.I. nr. 865/22.12.1984*” in cadrul Directiei a II-a din Departamentul Securitatii Statului / DSS (DUI Udrea Vol 1 Fila 26) cu privire la aspectele continute in respectivul jurnal, caracterizand consemnarile facute ca fiind „*insemnari calomnioase la adresa conducatorului partidului si statului nostru*”.

Urmare a respectivei instiintari din 22.12.1984, conducerea Directiei a II-a din DSS a dispus imediat aplicarea mai multor masuri de urmarire si restrictionare a drepturilor fundamentale asupra lui Gheorghe Ursu, incepand cu 24.12.1984:

- anulara vizei de a efectua calatoria in Statele Unite ale Americii (adresa UM 0617 / Dir II-a catre UM 0200 / Pasapoarte, in DUI Udrea Vol 1 Fila 27)

- **impreuna cu Directia Cercetari Penale, efectuarea cercetarii informative** si o perchezitie domiciliara (Raportul Dir II-a, in DUI Udrea Vol 1 Fila 28).

- activitate de filaj (astfel cum rezulta din adresa indicata *infra*).

Pe data de 26.12.1984 Directia a II-a trimite jurnalul astfel rechizitionat catre **Directia a VI-a Cercetari Penale (DCP), unde lucrau inculpatii**. Prin adresa respectiva, Directia a II-a trimitea caietul „*cu inscrieri necorespunzatoare*” si solicita Directiei a VI-a sa il analizeze „*urmind ca impreuna*” cu acestia sa efectueze „*cercetare informativa in scopul solutionarii acestui caz*”. (DUI Udrea Vol 1 fila 30).

In aceeasi zi, **inculpatul PÎRVULESCU semneaza de primire**. Se releva deci fara putinta de tagada ca de la bun inceput inculpatii au participat **si la cercetarea informativa** asupra lui Gheorghe Ursu, cercetarea care a inclus intreaga gama de **incalcari flagrante ale drepturilor omului**:

- violarea secretului corespondentei (a se vedea zecile de scrisori ale familiei Ursu aflate in DUI Udrea vol 1 filele 49-91)
- ascultarea convorbirilor telefonice (a se vedea notele TO a cel putin 7 Redari convorbiri private ale familiei Ursu in lunile ianuarie si februarie 1985 conspectate de inc. PÎRVULESCU in „Nota de studiu” din 20 februarie 1985 - in DUI Udrea vol 2 fila 11).
- incalcarea dreptul la liberă circulație, în țară și în străinătate

- incalcarea (prin **rechizitionarea jurnalului intim**, ascultari TO, informatori) a dreptului la viața intimă, familială și privată
- violarea libertatii gândirii și a opiniilor, a libertatii conștiinței, libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor și libertatea creațiilor prin viu grai si prin scris, prin anchetarea pentru opiniile exprimate in jurnalul sau intim

Tot pe data de 26.12.1984 – UM 0672 („F” filaj) a Securitatii trimite o adresa catre Directia a II-a – cu „2 note-sesizari furnizate de cadre ale unitatii noastre”, ceea ce dovedeste ca **Gheorghe Ursu era in acel moment urmarit de serviciul de filaj al Securitatii** (DUI Udrea Vol 1 Fila 29).

2. Cercetarea informativa si penala

Pe data de 4.1.1985 s-a dispus deschiderea dosarului de urmarire informativa cu privire la Gheorghe Ursu (fiind denumit dosarul „UDREA”) (a se vedea DUI Udrea vol 1 fila 1).

Din lectura DUI Udrea se poate observa ca inculpatii au contribuit direct la cercetarea informativa, si au cunoscut si folosit rezultatele cercetarii efectuate de Directia a II-a in ancheta lor. Drept dovada stau, printre altele:

- „**Nota de sarcini**” intocmita de inc. **PÎRVULESCU Marin** la 5.1.1985, din care rezulta ca i s-a cerut sa raporteze „zilnic stadiul cercetarilor si verificarilor efectuate” - DUI Udrea Vol 2 fila 3;
- „**Planul de documentare**” intocmit tot de inc. **PÎRVULESCU** - DUI Udrea vol 2 fila 4-5;
- „**Notele**” intocmite tot de inc. **PÎRVULESCU** din 19.01.1985 despre emisiunile de la Europa Libera care au difuzat scrisorile lui Gheorghe Ursu in anii 1979 si 1981 - DUI Udrea vol 2 fila 24
- „**Nota de studiu**” a inc. **PÎRVULESCU** din 20 februarie 1985 - in DUI Udrea vol 2 fila 11.
- Procese verbale si dovezile de perchezitie (a se vedea, de exemplu, procesul verbal din 17.01.1985 in DUI Udrea Vol 2 Fila 6).

Din punct de vedere juridic simpla consemnare a unor pareri personale, fara a le face publice, nu avea nicio relevanta penala din perspectiva legislatiei penale in vigoare in respectiva perioada. Securitatea era inasa interesata in cel mai inalt grad de legaturile pe care Gheorghe Ursu le avea cu alti scriitori si oameni de arta, respectiv anturajul sau, legaturile cu postul de radio Europa Libera, si modul cum disidentul a reusit sa transmita materialele care s-au citit pe post. S-a efectuat astfel verificarea corespondentei personale, „instruirea informatorilor si dirijarea acestora pentru a stabili cu exactitate care sunt reactiile acestuia, pana la efectuarea cercetarii informative, cat si dupa”, s.a.

In datele de 07 si 17.01.1985 inculpatii, impreuna cu ofiterul DUMITRACIU Ion de la Directia a II-a, au efectuat perchezitii la serviciul si la domiciliul lui Gheorghe Ursu, in cursul carora au ridicat toate materialele scrise de acesta, inclusiv cele 62 de caiete ale jurnalului sau personal scris timp de 40 de ani. Cu aceeasi ocazie au ridicat si mai multe „tiparituri cu continut dusmanos” editate in Occident, pe care Gheorghe Ursu le adusese in tara, precum si instrumente de plata straine in valoare totala de 16 dolari. Acestea se gasesc in dosarele cauzei dupa cum urmeaza:

07.01.1985 – PV perchezitii. Dovada confiscare jurnal pozitiile 1-3. Poezii pozitiile 4-8. Scrisori de la fiica pozitia 9. Dosar Penal fila 3-4

07.01.1985 – PV perchezitii. Dovada confiscare jurnal pozitiile 1-3. Notite privind deplasari, statistici, etc. Pozitiile 4-7. Dosar Penal fila 5

07.01.1985 – PV perchezitii. Dovada confiscare documente, statistici, manuscrise de poezi, etc. pozitiile 1-8. Dosar Penal fila 6

24.10.1985 – Declaratie Gh. Ursu – preda carti cu continut anti-comunist si declara ca nu mai are alte publicatii detinute contrar legii sau cu continut necorespunzator.

17.01.1985 – PV Perchezitie. 1. Ethos, 2. Limite, 3. Poezii Tomaziu, 4. Revista mea, 5. „Ma vie” de Trotsky. 6. Insemnari tari scandinave. 7. incercari literare. 8. Scrisori primite de familie. 9. Note de calatorie in Occident 1974 si 1978. 10. Incercari literare. 11. Jurnal 1967-1977. 12. Reviste editate in strainatate. DUI Udrea Vol 2 Fila 6. , Dosar Penal fila 11.

17.01.1985 – PV Perchezitie in care e consemnata valuta confiscata (5 dolari SUA, 10 marci RFG, 20 coroane daneze, 40 marci RDG, 1 sekel israelian, 3000 lire italiene. DUI Udrea vol. 3 fila 146.

Cercetarile desfasurate de catre inculpati vizau descoperirea „naturii” relatiilor pe care Gheorghe Ursu le avea cu prietenii sai scriitori si cu colaboratorii postului de radio Europa Libera, precum si cu alti disidenti si prieteni cu care Gheorghe Ursu incerca sa coaguleze acea celula de rezistenta intelectuala pe care si-o dorea impotriva „celui mai iubit Fiu al Poporului... stirpitura politica cu gura strimba si cu fumuri napoleoniene, omul care duce de ripa tara, prin autocratia sa obtuza, dar absoluta, arbitrara dar fara replica”, pentru a nu mai „inghiti mizeria asta ingrozitoare morala”. (A se vedea fragmentele din jurnalul lui Gheorghe Ursu transcrise de inculpati in Dosarul Penal / Vol 17 UP, filele 86-88).

Inca de la inceputul anchetei politice, inculpatii au cautat, conform directivelor dictatorului, si deghizarea ei. Inculpatul **Hodis Vasile**, in ultimul cuvânt in aceasta cauza, a confirmat in mod elocvent „metodica” Securitatii de „*gasire a unui pretext pentru a fi arestat de militie*”⁴. Pe 18.09.2019 inculpatul a declarat in fata instantei: „Am participat la luarea celor cinci declaratii pentru infractiuni de drept comun... [Inainte de perchezitie], ***cu noscand sau anticipand cei din Directia cercetari penale [ce ii interesa] mi-au spus: ‘tu vei participa la perchezitia cu valuta... sa stii ce anume ne intereseaza’... Si eu am consemnat o bancnota de 5 dolari, etc***”. De aici rezulta cu claritate ca desi sesizarea initiala din partea Directiei a II-a cu privire la jurnal era exclusiv politica („insemnari calomnioase la adresa conducatorului partidului si statului

---

⁴ Cf. martorului Cojocar Gheorghe.

nostru”), Directia a VI-a, respectiv **inculpatii au avut in vedere de la inceput necesitatea disimularii anchetei politice sub un pretext de drept comun, disimulare la care au participat direct si activ ambii inculpati.**

La data de 30.01.1985 **inculpatul PÎRVULESCU Marin a intocmit un raport** (aprobat de sefi sai, a se vedea atat DUI "Udrea" cit si in dosarul penal, respectiv DUP Vol 17, filele 83-84). Acest document contine principalele acuzații aduse de Securitate lui GHEORGHE URSU:

- *"Tine in vederea publicarii un jurnal in care, pe parcursul timpului, a facut numeroase consemnari ce **denigreaza realitatile din tara noastra, politica interna si externa a statului roman**, inserind si comentarii dusmanoase din emisiunile postului de radio autointitulat **"Europa libera"**. Insemnarile mai contin si grave manifestari de **calomniere si defaimare a conducerii de partid si de stat"***
- *"Din anul 1974 intretine legaturi cu elemente din **emigratia reactionara romana de la Paris**, comentatori ai postului de radio autointitulat **"Europa libera"**, de la care a primit si introdus in tara, in anii 1974 si 1978, mai multe **tiparituri in limba romana cu continut anticomunist"**;*
- *"In anii 1978 si 1981, cu ocazia unor calatorii turistice efectuate in strainatate **a furnizat postului de radio autointitulat "Europa libera" 2 materiale in care a comentat de pe pozitii dusmanoase masurile luate de partid in domeniul constructiilor din Romania, ca au facut obiectul mai multor emisiuni"**;*
- *"A copiat 4 citate din diferite lucrari ale unor autori straini, ce contin referiri la necesitatea luptei impotriva statului si **le-a afisat la locul sau de munca**, cu scopul de a atrage atentia ca situatia critica din vremurile respective (cu sute de ani in urma sau in timpul regimurilor fasciste) s-ar potrivi in prezent realitatilor din Romania";*
- *"Avand in vedere ca **URSU GHEORGHE EMIL** a desfasurat o **intensa activitate de propaganda dusmanoasa** prin actiuni directe sau prin intermediul unor **oficine de propaganda reactionara din strainatate...**, impotriva acestuia urmeaza a se incepe urmarirea penala, continuarea cercetarilor sub stare de arest si trimiterea in judecata pentru savirsirea infractiunilor prevazute de art. 166 al. 2 Cod penal".*
- *"Intrucat cel in cauza intretine **legaturi apropiate cu unii scriitori care se afla in atentia organelor de securitate pentru conceptiile lor dusmanoase, urmeaza ca in cercetari sa se clarifice si natura relatiilor cu acestia"**;*

Acest raport a fost trimis conducerii DSS, respectiv generalului Iulian VLAD, seful Securitatii interne.

Data fiind obsesia dictatorului legata de „Europa Libera”, prioritatile „muncii de Securitate” includeau stoparea „scurgerii de informatii” catre acest post de radio si „anihilarea” colaboratorilor sai, inclusiv dintre oamenii de arta si cultura. Aceste prioritati erau consemnate in toate planurile de munca ale conducerii Departamentului Securitatii Statului, facand obiectul dosarului „Eterul” care viza supravegherea persoanelor care audiau sau aveau legatura cu respectivul post de radio.

In perioada ianuarie 1985 - mai 1985 inculpatii au luat 19 declaratii lui Gheorghe Ursu, intrebarile adresate fiind circumscrise unor subiecte recurente, care revin obsesiv:

- Legaturile si *modul in care a contactat angajati ai postului de radio „Europa Libera”* (de cel putin 16 ori)
- Legaturile cu Virgil Ierunca si Monica Lovinescu (de cel putin 21 de ori)
- Materialul trimis la Europa Libera in care Gheorghe Ursu alerta opinia publica asupra pericolului de prabusire a blocurilor avariate de cutremur ca urmare a ordinului criminal al lui Nicolae Ceausescu din 4 iulie 1977 (de cel putin 8 ori).

In aceeasi perioada, sunt folositi informatori de la locul de munca al lui Gheorghe Ursu si vecini ai acestuia, sunt interceptate convorbirile telefonice la domiciliul sau si este monitorizata corespondenta.

Acest fapt este dovedit inclusiv de nota de studiu din data de 20.02.1985 redactata de inculpatul PÎRVULESCU din care rezulta, contrar afirmatiilor sale mincinoase, ca a studiat „**materialele existente in DUI Udrea**” (DUI Udrea vol 2 fila 11) si ca a participat la cercetarea informativa, realizand conspecte dupa notele T.O. a cel putin 7 redari de convorbiri private ale familiei Ursu in lunile ianuarie si februarie 1985, folosind notele informatorilor si copiile dupa corespondenta disidentului si familiei sale.

Pana la sfarsitul lunii februarie 1985, ancheta a fost eminenta politica si, dupa cum rezulta din lectura Dosarului Penal, s-a axat in special pe **legaturile cu postul de radio Europa Libera**. Desi a inclus intrebari legate de **prietenii** sai (in 9 ocazii) si „*scriitorii din anturajul sau*” (de 11 ori), aceste doua subiecte nu reprezentasera principala preocupare a inculpatilor pana in acel moment⁵.

3. Sfarsitul lunii februarie marcheaza noua directie impusa anchetei

Din citirea Dosarului Penal rezulta cu claritate ca la sfarsitul lunii februarie 1985, inculpatii au orientat ancheta cu predilectie asupra legaturilor lui Gheorghe Ursu (cu prietenii, familia, cunostintele din tara). Conform marturiei subsemnatului Andrei Ursu, anchetatorii i-au comunicat lui Gheorghe Ursu ca din acel moment „*va trebui sa dea declaratii despre prietenii sai*”. Acelasi lucru rezulta si din documentele aflate in dosar:

Astfel, la 27.02.1985 **inc. PÎRVULESCU cere verificarea in cartoteca CID** (Centrul de Informatica si Documentare a DSS) informatii despre unii din prietenii lui Gheorghe Ursu, respectiv scriitorii:

- Radu Albala, cu nota „Urmeaza a fi audiat. FOARTE URGENT”. (a se vedea dosarul CNSAS C 368 fila 355). Pe verso se disting notele: „*manifestari duse, legaturi cu Paul Goma, Virgil Tanase. Apare intr-o scrisoare catre Petre Solomon*”.

---

⁵ Dosar Penal, DUP Vol 17

- Iordan Chimet, cu nota „Urmeaza a fi audiat. FOARTE URGENT. (a se vedea dosarul CNSAS C 368 fila 355). Pe verso, se disting notele „*in atentia Dir 3 i i / MA. legaturi cu straini raminere in Franta, aviz negativ*”.

- Camil Baci (scriitor transfug din Franta) ca „legatura” a lui Gheorghe Ursu

La 28.02.1985 este redactata o adresa catre Securitatea Municipiului Bucuresti (SMB) (A se vedea DUI Vol 1 fila 98). Sunt solicitate informatii despre fiul lui Gheorghe Ursu, Andrei Ursu, care ar fi fost „influentat” de tatal sau la „manifestari cu caracter ostil”. Se mentioneaza ca Gheorghe Ursu „face obiectul unor **verificari complexe si se afla in cercetare informativa**”. Aceasta adresa este evident rezultatul supravegherii informative a familiei disidentului, intrucat face referire la o conversatie a lui Andrei Ursu cu „o relatie apropiata” a sa, Gheorghe Bratescu, medic, care „i-a conflat acestuia ca in Franta are prieteni apropiati si ca acolo se simte nevoia de specialisti in electronica si automatizari”.

Este evident ca ancheta ajunsese la punctul in care inculpatii incercau, prin largirea preocuparilor asupra „*anturajului*” si familiei, sa „**clarifice natura relatiilor**” cu scriitorii „**care se afla in atentia organelor de securitate pentru conceptiile lor dusmanoase**”, fara a-l aresta pe Gheorghe Ursu pentru „*savirsirea infractiunilor prevazute de art. 166 al. 2 Cod penal*” (Propaganda impotriva oranduirii socialiste).

In acea perioada, conform declaratiilor martorului DUMITRACIUC Ion, Securitatea a incercat sa-l racoleze pe Gheorghe Ursu ca informator pe langa „*Dan Desliu, Mircea Bacanu, Radu Filipescu si alte persoane , in total un numar de 12*”, insa acesta a refuzat categoric: „**ofiterul respectiv s-a intors la mine si mi-a spus ca nu a reusit nimic si nici nu o sa reuseasca, actiunea fiind ratata**”.

La **01.03.1985**, in cadrul unui interogatoriu axat pe prietenii sai, Gheorghe Ursu a declarat : "**Refuz sa scriu in declaratii numele prietenilor, deoarece sint trecuti in jurnal**" (Dosar Penal, Vol 17 DUP, fila 37 verso). si „**Refuz sa declar numele complet al persoanei Erik, intrucit imi este prieten**” (Dosar Penal, Vol 17 DUP, fila 39 verso).

In legatura cu aceste citate, inculpatul PÎRVULESCU a declarat la 24 aprilie 2019 in fata instantei că „*nu crede că în atâția ani de anchetă să fi făcut vreo persoană astfel de declarații. Dacă aș fi mers cu o astfel de declarație la șeful de serviciu cred că aș fi fost sancționat*”. Aceasta declaratie este importanta intrucat demonstreaza in mod neechivoc faptul ca **Securitatea nu accepta ca cei anchetati sa refuze sa-si „toarne” prietenii**. In sine, aceasta atitudine explica ceea ce a urmat in cursul anchetei lui Gheorghe Ursu. Prin deturnarea catre o infractiune de drept comun, informatiile despre prieteni puteau fi obtinute „*prin alte mijloace*”, respectiv violenta fizica si psihica. La ordinul dictatorului, in cazurile politice trebuiau evitate „*implicatiile in exterior*”, in special atunci cand se avea in vedere obtinerea de informatii prin tortura. Conform metodei perfectionate de conducerea DSS, mai cu seama de catre Iulian VLAD (a se vedea manualul acestuia „*Bazele muncii de Securitate*”), aceste cazuri trebuiau tratate cu „*discernamant politic si juridic*”, respectiv „*sub acoperirea Militiei*”.

Momentul refuzului de a menționa numele prietenilor care apăreau în jurnal a fost discutat de Gheorghe Ursu și cu familia sa, fapt ce rezultă din declarația partii civile Andrei Ursu. Acesta arată că tatăl său și-a dat seama de intenția inculpatilor de a-i implica prietenii sai din lumea artistică și literară într-un “complot intelectual”. Gheorghe Ursu le-a cerut soției și fiului acordul de a refuza colaborarea, întrucât inculpatii îl amenințaseră nu numai pe el (i-au strigat, **scuturându-l de umeri: “Te aruncam pe fereastra!”**) dar și ca **“familia va avea de suferit”**. În acest fel Gheorghe Ursu și-a asumat de fapt cel mai dificil risc pentru el. A se vedea în acest sens declarația subsemnatului parte civilă, Andrei Ursu din data de 09.05.1985 data în fața inculpatilor (în Dosarul Penal, DUP **vol. 17/74-76**), care demonstrează că anchetatorii încercau, pe baza notelor din jurnal, să extindă acuzațiile cu privire la intenția lui Gheorghe Ursu de multiplicare și afisare a materialelor “ostile” și asupra fiului său. Declarația subsemnatului parte civilă data în cursul cercetării judecătorești, la termenul de judecată din data de 07.06.2017 este concludentă: **“În momentul când a fost amenințat cu privire la familia sa, când a venit acasă tatăl meu era extrem de afectat și mi-a spus, mai mult ca o scuza fata de mine și mama mea, ca nu poate să declare împotriva prietenilor săi, întrucât nu ar mai fi el însuși.”** Dintr-o altă declarație a subsemnatului, similară, rezultă că Gheorghe Ursu a afirmat: **“ce-or să-mi facă ? să mă omoare... eu așa ceva nu pot să fac. N-as mai fi eu însumi...”**.

A fost momentul de cotitură în ancheta Securității, care a fost sesizat și de familie: *“La scurt timp după refuzul tatălui meu... i s-a comunicat că ancheta organelor de securitate pentru propaganda împotriva orânduirii comuniste s-a încheiat”*.

4. Deturnarea anchetei politice într-una de drept comun

Turnura în ancheta a coincis cu momentul întoarcerii generalului Iulian VLAD din Canada, moment în care (conform declarației generalului ROGOJAN Aurel), șeful Securității interne a primit raportul redactat la 30.01.1985 de inculpatul PÎRVULESCU și semnat de șefii direcțiilor a VI-a și a II-a. Iulian VLAD a solicitat DUI-ul „Udrea” de la direcția a II-a (a se vedea declarația lui DUMITRACIUC Ion) și i-a convocat la o discuție pe șefii celor două direcții, VASILE GHEORGHE și MACRI EMIL (a se vedea declarația martorului ROGOJAN Aurel). Întrucât nu rezultau încă destule probe pentru un proces politic, iar „piesele din jurnal „dat fiind caracterul lor, nu pot fi folosite”, șeful Securității interne le-a solicitat celor doi să afle *„Unde și în ce mod au proliferat acțiunile celui în cauză”* și să *„aprofundeze legăturile în rindul scriitorilor? Despre ce este vorba mai concret”* (A se vedea Dosarul Penal, în DUP Vol 17, fila 81). În același timp, Iulian VLAD le-a trimis celor doi *“ un bilețel scris olograf... care conținea un ordin rezolutiv..., ca acțiunea referitoare la infr. prev. de art. 166 alin. 2 din vechiul Cod penal să înceteze... iar pentru operațiunile cu mijloace de plată străine să se continue cercetările de către miliție”*. Era evident nefiresc ca șeful Securității interne din acel moment **sa se implice într-un caz de valuta de 16 dolari**. Rezultă fără dubiu că acesta i-a indicat șefului Direcției a VI-a, Vasile GHEORGHE, și prin el, inculpatilor, **sa**

foloseasca pretextul cu valuta pentru a obtine de la Gheorghe Ursu ceea ce nu obtinusera "pina acum", adica sa "aprofundeze ... legăturile în rindul scriitorilor" si sa afle "despre ce este vorba mai concret", dar in arestul militiei, la adapost de „organizatiile pentru drepturile omului”.

Datele despre prietenii scriitori trebuiau obtinute cu orice pret si pentru faptul ca Gheorghe Ursu era vazut ca persoana ce putea face legatura intre scriitorii anticeausisti si postul de radio Europa Libera. In plus, faptul ca Gheorghe Ursu avea legaturi atat in Europa de Vest cat si in SUA i-a facut pe sefii DSS si pe inculpati sa anticipeze posibile probleme legate de cercetarea politica a inginerului disident, mai ales ca Ceausescu semnase tratate internationale referitoare la drepturile si libertatile fundamentale ale omului. Certificarea respectarii acestora de catre statele semnatare devenise o prioritate la nivel international. In plus, SUA conditiona acordarea clauzei celei mai favorizate Romaniei cu respectarea acestor drepturi.

Astfel, avand in vedere ca mecanismele represive folosite de structura Securitatii incalcau in mod efectiv si flagrant drepturile fundamentale ale omului (tortura fizica si psihica, incalcarea dreptului la viata privata, s.a.) s-a procedat la „deghizarea” anchetei desfasurate de catre Securitate sub aparenta unei cercetari realizate de catre organele de militie pentru savarsirea unei infractiuni de drept comun (detinere de mijloace de plata straine).

Turnura anchetei se manifesta concret incepand din **04.03.1985**, exact dupa primirea notei lui Iulian Vlad care le cerea inculpatilor sa „*aprofundeze legăturile în rindul scriitorilor*” si a ordinului rezolutiv al acestuia de deghizare a anchetei sub pretextul de drept comun, **sub acoperirea militiei**. Este momentul in care, pentru prima data in cursul anchetei, inculpatii PÎRVULESCU si HODIS „*consemneaza efectuarea unor acte premergatoare*” **legate de valuta** (a se vedea DUI Udrea vol 2 fila 13). La **17.04.1985** inc. PÎRVULESCU incheie un proces verbal legat de un „*cupon banca 700 SF cotati la 295.25 DMW. Despre acest cupon bancar Ursu Gheorghe urmeaza a da explicatii*” (a se vedea DUI Udrea vol 3 fila 65).

E important de observat ca toate aceste acte intocmite de inculpati incepand cu 04.03.21985 pentru acuzarea lui Gheorghe Ursu de operatiuni interzise cu valuta (a se vedea, drept alt exemplu, pe langa cele de mai sus, si procesul verbal din 5.03.1985, DUI Udrea, vol 3, fila 69) **poarta stampila Militiei**. Inculpatii nici **nu mai apar ca ofiteri ai DSS** si doar ca „**organe de cercetare penala din Ministerul de Interne**”, iar antetul documentelor se schimba in „**Ministerul de Interne, Directia Cercetari Penale**”. Instructia in care activau inculpatii, „**Directia Securitatii Statului**” este astfel **in mod explicit obliterated**, lasand sa se inteleaga ca documentele **ar fi fost create de Directia Cercetari Penale a Militiei**. Este evident ca in acest fel **inculpatii procedau la indeplinirea „ordinului rezolutiv” al lui Iulian VLAD**, lucrând chiar **scriptic „sub acoperirea Militiei”** si folosind in acest scop **stampila acestei institutii**. De remarcat ca si la aceasta „deghizare” a anchetei politice **au participat ambii inculpati, HODIS Vasile** semnand si el acte de cercetare „*sub acoperirea Militiei*” alaturi de PÎRVULESCU (a se vedea, ca un alt exemplu, si Dosarul UDREA Vol. 3 fila 80, 118, 122, 128, 130, 137,).

In sfarsit, la **03.05.1985 inc. PÎRVULESCU intocmeste un raport** catre sefi sai in care propune **exact ceea ce a cerut Iulian VLAD** prin ordinul rezolutiv olograf mentionat de martorul DUMITRACIUC si de inculpati:

1. *„Pentru faptele de incalcare a regimului mijloacelor de plata straine, sa fie sesizate org. de militie.*
2. *Pentru manifestari dusmanoase savirsite la locul de munca si pentru legaturile cu postul de radio EL sa fie pus in dezbaterea colectivului de munca”*

(A se veda atat Dosarul Penal, filele 104-104v si 103, cat si DUI Udrea vol 1 fila 93).

Aceasta strategie de disimulare a anchetei politice, la ordinul sefului Securitatii interne Iulian Vlad, este consemnata explicit si in declaratia martorului DUMITRACIUC Ion data in fata instantei: *„Acel raport [al inculpatului PIRVULESCU] a ajuns la generalul Vlad , generalul Macri mi-a solicitat si mie DUI pentru a fi inaintat impreuna cu raportul intocmit de Pirvulescu, generalului Vlad. Precizez ca **am vazut o adnotare a generalului Vlad ... in care se mentiona ca la acest moment nu este cazul de continuare a cercetarilor de catre procuratura militara, avertizarea pe linie de Securitate la locul de munca si inaintarea materialului organelor de militie”**.*

5. Ancheta politica a continuat si dupa raportul de incetare a cercetarii

Desi raportul din 03.05.1985 (cu propunerea de incetare a cercetarii pentru art. 166) a fost aprobat, **ancheta politica asupra lui Gheorghe Ursu de fapt a continuat.**

Astfel, pe 21, 22 si 24.05.1985 inculpatii au luat declaratii lui Gheorghe Ursu, declaratii care au fost trimise Directiei I si atasate dosarului de urmarire informativa al Ninei Cassian. Aceste declaratii sunt trimise oficial prin adresa conceptata de inc. PÎRVULESCU la **05.07.1985**, cu mentiunea ca *„**unele aspecte de interes operativ , ce au impus urgenta, au fost semnalate din timp, de catre noi compartimentului de profil din unitatea dvs.**”* (A se vedea dosarul CNSAS C 368 fila 324).

In toata aceasta perioada sunt obtinute in continuare note informative de la „surse” si corespondenta familiei Ursu este in continuare monitorizata (a se vedea DUI Udrea Vol 1 filele 94-122).

Abia pe 27.06.1985, **prin adresa conceptata tot de inculpatul PÎRVULESCU**, DCP restituie catre Directia a II-a **35 de file din DUI Udrea, o dovada in plus ca intreaga cercetare informativa a fost realizata, asa cum s-a stabilit de la inceput, de ambele directii** (a II-a si a VI-a), **respectiv si de inculpati.** Prin adresa respectiva se cere punerea in dezbaterea colectivului a lui Gheorghe Ursu, *„potrivit aprobarilor din raportul comun din 3 mai 1985”*. (A se vedea DUI Udrea vol 2 fila 38).

In aceeași zi, pe 27.06.1985 **inculpatul PÎRVULESCU face propunerea** de sesizare a organelor „competente” (a se vedea DUI Udrea Vol 2 f. 33-36) pentru „*cercetarea infractiunilor la regimul mijloacelor de plata straine*”.

La data de 03.08.1985 Securitatea organizează ședința ISLGC de avertizare a lui Gheorghe Ursu (DUI Udrea Vol 1 fila 136), iar în 05.08.1985 Direcția a VI-a primește de la Direcția Procuraturilor Militare o adresă în care se specifică „*Dosarul privitor pe Ursu Gh. a fost declinat la Dir I-a din Procuratura Generală*”

Abia la 14.08.1985 **inculpatul PÎRVULESCU Marin trimite referatul** cu propunerea de NUP către Direcția Procuraturilor Militare (DPM): „*Avind în vedere ca Ursu Gh. nu a reușit să influențeze negativ atitudinea și comportarea persoanelor care au luat cunoștința de faptele sale, ca însemnarile din jurnalul personal și publicațiile menționate nu au fost difuzate vreunei persoane în scop de a propaga idei și concepții ostile ori de a instiga la acțiuni împotriva orânduirii socialiste, apreciem ca faptele stabilite în sarcina sa nu intrunesc elementele constitutive ale infractiunii prevăzute de art. 166 CP*”. Se mai propune: „**Confiscarea specială a publicațiilor Ethos și Limite ... precum și a filelor cu conținut denigrator și de defaimare din jurnalul personal, urmând ca celelalte materiale ridicate cu prilejul perchezitiilor domiciliare să fie restituite sus-numitului**”. (DUI Udrea Vol 2 fila 43-44). Prin aceeași adresă inculpatul trimite „*dosarul cu materialele rezultate din verificările efectuate în cazul privind pe URSU GH. (continând 90 de file)*”.

Conform notării de pe adresă, col. Ștefanescu din DPM a primit acest material și referatul inc. PÎRVULESCU chiar a doua zi, pe **15.08.1985** (A se vedea Dosarul CNSAS C 368 fila 320).

Este o măsură a **obediinței instituției parchetelor militare față de Securitate faptul ca rezoluția col. Ștefanescu are aceeași dată (15.08.1985), în condițiile în care respectivul magistrat ar fi trebuit să citească și să analizeze în aceeași zi și cele 90 de file ale dosarului** (a se vedea Dosar Penal fila 105-106, DUI Udrea Vol 2 fila 45-46).

Tot pe 15.08.1985, Direcția Procuraturilor Militare notează: "**Cazul este cunoscut și analizat la nivelul conducerii Securității Statului și MI**" (Dosar 90/P/90 SPM Vol 1 fila 2; și în Dosarul 49/P/2000 PICCJ-SPM fila 215). Ulterior, materialul a fost "*Prezentat tov. procuror general la 28.08.85*". Nota e semnată și de N. Iscrulescu, procuror general adjunct și șef al DPM la acea dată. Aceasta dată este ulterioară datei la care inculpații au pretins că au încetat anchetarea lui Gheorghe Ursu, dovedind o dată în plus **interesul regimului Ceaușescu și al Securității pentru Gheorghe Ursu, dincolo de momentul simulării sfârșitului anchetei din stare de libertate.**

La data de 29.08.1985 DCP primește rezoluția de NUP (pentru propagandă) a col. Ștefanescu și „*dosarul de 90 de file privitor pe Ursu Gheorghe*”. Insa **aducerea la cunoștința celui vizat de către inculpați urma să aibă loc abia pe 24.10.1985, la două luni după primirea rezoluției, când disidentul era arestat de mai bine de o lună și era torturat sistematic de inculpați.**

Strategia de deturnare a anchetei într-un caz de drept comun la ordinul șefului Securității interne este sumarizată și de martorul DUMITRACIU Ion astfel: „**ca urmare a biletelului scris de generalul**

Julian Vlad, s-a continuat urmarirea informativa a lui Ursu Gheorghe si dupa luarea solutiei de NUP in dosarul de securitate” (Declaratie data in fata instantei).

6. Arestarea si continuarea anchetei Securitatii in stare de detentie. Camera 18

Scopul tuturor actelor de procedura efectuate cu privire la Gheorghe Ursu a fost continuarea cercetarilor de catre organele de Securitate, dar sub aparenta unei anchete desfasurate de militie, pentru a ascunde mijloacele inumane folosite pentru obtinerea rezultatului dorit in ancheta politica. Astfel, in data de 21.09.1985 s-a dispus arestarea preventiva a disidentului pentru doua infractiuni de drept comun. Pe langa *detinerea de mijloace de plata straine* s-a adaugat cea de *operatiuni interzise cu mijloace de plata straine*, intrucat simpla detinere a sumei infime de 16 dolari nu ar fi justificat masura preventiva.

Dupa cum s-a aratat, „Solutionarea sub acoperirea militiei” a fost pregatita de la inceputul lunii martie de inculpati, conform metodologiei Securitatii si ordinului rezolutiv al lui Iulian Vlad (primit ca raspuns la raportul semnat de inc. Pîrvulescu Marin si sefii acestuia). Asa cum am aratat, pentru disimulare, inculpatii au folosit, pentru declaratiile legate de valuta, „in dreptul semnaturilor noastre, stampila Inspectoratului General al Militiei cu nr. 2” (cum recunoaste si inculpatul HODIS Vasile in declaratia data in cursul urmaririi penale la data de 20.11.2015). Dupa dispunerea masurii preventive, pentru a contura aparenta unei anchete desfasurate de organele de militie ale statului, Gheorghe Ursu a fost audiat de catre ofiterul de militie Popescu Florea cu privire la infractiunile de drept comun. Inginerul disident a recunoscut inca de la inceput faptele retinute in sarcina sa (detinerea si operatiunile interzise cu mijloace de plata straine), astfel ca scopul masurii nu mai subzista.

Cu toate acestea, in perioada 21.09.1985 - 17.11.1985, desi Gheorghe Ursu nu mai era cercetat „*oficial*” de catre fosta Securitate, iar acesta a recunoscut savarsirea infractiunilor de drept comun pentru care fusese dispusa masura arestarii preventive, **inculpatii Pîrvulescu Marin si Hodis Vasile au continuat cercetarea sa pentru fapte de natura politica pentru inca 2 luni**, prin supunerea acestuia la un regim de teroare ce a constat in:

- loviri si tratamente ce au afectat grav starea de sanatate a victimei si a condus in final la decesul disidentului Gheorghe Ursu.
- incarcerarea cu detinuti deosebit de periculosi, informatori ai organelor de militie si securitate, care au avut ca scop obtinerea de date relevante pentru ancheta efectuata de inculpatii Pîrvulescu Marin si Hodis Vasile;
- incatusarea persoanei arestate, desi acesta nu era o persoana violenta si izolarea severa timp de trei zile in conditii barbare („*incatusat... cu miinile la spate sau legat de pat... cu miinile departate ridicate la nivelul umerilor paralel cu solul... primea o zi hrana, o zi numai apa*” cf. declaratiei lui Ghebac Radu din 24.02.2015, DUP Vol 7 fila 165);
- interzicerea legaturilor cu membrii de familie;

- neasigurarea cu intentie a tratamentului medical, in conditiile in care Gheorghe Ursu a raportat, in mai multe randuri, existenta unor afectiuni medicale si a solicitat asistenta de specialitate.

Faptul ca Securitatea, prin cei doi inculpati, a continuat ancheta asupra lui Gheorghe Ursu in timpul perioadei de detentie a acestuia in arestul militiei rezulta, explicit sau implicit, din peste 70 de marturii (Casapu Mitrus Laurentiu - 4, Caracostea Stere - 5, Pascale Gheorghe - 2, Popa Dan - 5, Hirsu Ilie - 1, Palamariu Florinel - 4, Manda Gheorghe - 2, Cimpoieru Vasile - 4, Clita Marian - 5, Radu Gh - 1, Mihai Vasile - 1, Ivan Stefan - 2, Daescu Gheorghe - 1, Dinu Ion - 1, Ionetec Gheorghe - 2, Constandache Ioan - 2, Ionita Stefan - 3, Toader Florica - 2, Ion Nicolae - 1, Munteanu Ion - 3, Dinu Dumitru - 2, Radu Vasile - 1, Ghiorghe Florea - 1, Odina Constantin - 2, Damian Constantin - 2, Cojocaru Gheorghe - 2, Creanga Mihail - 6, Andrei Ion - 1, Scarlet Gheorghe - 1, Ghebac Radu - 2, Damian Costica - 1, Burcea Stefan - 1).

Faptul ca unii martori (Ion Nicolae, Radu Gheorghe, Dinu Ion, partial Cojocaru Gheorghe) au negat in instanta ceea ce au declarat la urmarirea penala (desi in general au sustinut ca isi „mentin declaratiile”) nu poate fi atribuit decat reactiei de frica in prezenta fostilor ofiteri de Securitate. In unele cazuri, martorii chiar s-au exprimat deschis ca au fost amenintati de inculpati sau asociati ai acestora (Palamariu Florinel, Popa Dan, Petre Elena – respectiv de catre numitul Dumitraciuc Ion).

Probatoriul cauzei demonstreaza ca Gheorghe Ursu **a fost arestat de Securitate si adus in arestul DCP al DSS** din Calea Rahovei, de unde ulterior a fost transferat in arestul Militiei. Acest lucru rezulta din mai multe declaratii de martori: Creanga Mihail („**Ursu era arestatul Securitatii**”), Burcea Stefan, Damian Constantin („*A fost adus de la securitate la arestul IGM. ...Cam la o luna a decedat Gheorghe Ursu dupa ce a fost adus de la securitate*”), Damian Costica („*Ursu a fost adus de la dir. 6-a a Securitatii*”).

In dosarul de urmarire penala nr.90/P/1990 al Parchetului General, Sectia Parchetelor Militare prin care Clita Marian a fost trimis in judecata in noiembrie 1996 (atasat prezentei cauze) se afla copii dupa procesele verbale de predare-primire a serviciului de paza, unde sunt consemnate si introducerile in camere ale arestatilor, ca si mutarile dintr-o camera intr-alta. De asemenea, in vol. 2, filele 74-75 exista o lista a vecinilor de camera a ing. Ursu pe toata durata detentiei. La pag 87 a aceluiasi volum este o lista a tuturor camerelor de detinere unde a stat ing. Ursu, cu datele respective, si o lista a colegilor sai de camera. De aici rezulta cine au fost cei care au stat fie in aceeasi camera, fie in camere invecinate in acea perioada cu Gheorghe Ursu. precum si cine au fost subofiterii de paza in fiecare schimb din timpul celor doua luni de detentie.

In prima perioada (**21 septembrie 1985 – 1 octombrie**) Gheorghe Ursu a stat cu Ivan Stefan si Cimpoieru Vasile la camera 18. Depozitiile acestor martori dovedesc faptul ca disidentul **a fost maltratata inca de la inceputul detentiei**, in mod gradat, pe masura ce refuza sa ofere informatiile cerute de inculpati.

Martorul Ivan Stefan declara urmatoarele:

"[Ursu Gh.] a povestit ... ca de fapt, motivul arestării lui este politic; a spus ca deoarece nu era in interesul regimului sa figureze cu detinuti politici, l-au arestat pentru detinere de valuta". "... a fost scos de 2-3 ori... atunci cind revenea in camera era separat si spunea ca a fost anchetat de Securitate. Am inteles ca pe cei care il anchetau ii interesa problema jurnalului sau si relatiile cu prietenii." "...la un moment dat, cind a venit de la ancheta, Ursu Gheorghe a spus a fost tras de par si injurat... Oricum, cel care il anchetase fusese de la Securitate (asa a spus el)".

Martorul Cimpoieru Vasile declara:

"Gh. Ursu a fost scos la ancheta de Securitate... era agitat si speriat... I-au fost date doua palme de anchetatori... Era vorba de un jurnal personal... unde scria de familia Ceausescu..."

Din aceste marturii rezulta ca inca de la inceputul detentiei, Gheorghe Ursu a fost agresat. A fost vorba de **mai multi agresori** (a se observa pluralul folosit de martori: „***I-au fost date doua palme de anchetatori***”, „***pe cei care il anchetau ii interesa***”, etc).

Aceste declaratii se coroboreaza cu cele ale inculpatilor:

Pîrvulescu Marin: „***L-am anchetat pe Ursu impreuna cu ... Vasile Hodis***”, „***In cazul Ursu a fost mai totdeauna prezent si Hodis... Nu-mi amintesc ca in afara de mine si Hodis sa mai fi lucrat si altcineva***” „***Declaratia data in 24.10.1985 pe care am luat-o impreuna cu Hodis***”, „***In dosarul privind pe Gheorghe Ursu activitatile de cercetare penala au fost efectuate de mine si de locotenent major Hodis Vasile***”

Hodis Vasile: „***Prezenta mea a fost decisa... in baza unei cutume existente in unitate in sensul ca la toate actele intocmite sa participe cel putin doi ofiteri***...” „***La noi erau un obicei ca fiecare sa-si rezolve pina la capat cazurile***”.

Din marturiile celor doi mai rezulta ca nu a mai fost „***desemnată vreo persoană să participe la instrumentarea acestui caz***”.

Din coroborarea acestor declaratii ale inculpatilor cu documentele de ancheta din timpul detentiei lui Gheorghe Ursu semnate de cei doi (inclusiv declaratia luata acestuia pe 24 octombrie) si cu declaratiile martorilor rezulta ca **de la inceputul detentiei si pana la uciderea lui Gheorghe Ursu, ambii inculpati au participat, impreuna, la anchetarea violenta a acestuia.**

- 7. Bataile administrate de inculpati cresc treptat in duritate, pe masura ce Gheorghe Ursu refuza colaborarea cu Securitatea.**
Camera 1

Pe 1 octombrie 1985, Gheorghe Ursu a fost mutat la **camera 1**, unde a fost coleg, printre alții, cu martorii Caracostea Stere, Manda Gheorghe, Radu Vasile. Acestia confirmă că ancheta Securității a continuat, crescând treptat în duritate:

Martorul Caracostea Stere afirma:

„Inca din prima seara a zilei in care a fost introdus in arest a fost scos la ancheta de catre un ofiter anchetator de Securitate despre care Ursu Gheorghe mi-a povestit ca este acelasi cu cel care l-a anchetat si inainte de a fi arestat preventiv si ca avea gradul de locotenent. Cind s-a intors in camera acesta prezenta urme de violenta pe obrazul drept si in zona urechii (in spatele urechii). Gheorghe Ursu a povestit cum a fost batut de locotenentul de securitate... In zilele care au urmat pina cind eu am fost pus in libertate Ursu Gheorghe a fost scos aproape zilnic la ancheta si de fiecare data venea batut. Din cite imi povestea, ofiterul anchetator il lovea in special la talpi si la palme cu bastonul si in zona capului, deasupra urechii... Pe masura ce timpul trecea si era scos la ancheta Gheorghe Ursu devenea tot mai pierdut si incoerent in vorbire”.

*“... In jurul orei **11 noaptea**, a fost dus la ancheta... a fost readus cu vizibile urme de violenta pe parte dreapta a obrazului si zona nasului, unde se observau urme de sînge. Ii curgea sînge din ureche si nas. Povestea ca a fost batut de un capitan sau **maior de securitate**... spunea ca **acel ofiter il mai cercetase cu ceva timp in urma, il lasase si acum il reancheta... Ursu Gheorghe spunea ca era anchetat pentru jurnalele pe care le tinuse...**”*

*“Mi-a spus ca era lovit la interogator de cel care-l ancheta. Mi-a spus ca a scris niste **documente impotriva regimului**. L-am vazut lovit la palme, ulterior in zona capului. Mi-a spus ca anchetatorul era ofiter de securitate. Aceste **urme de lovituri apareau dupa fiecare interogator... In urma loviturilor primite in zona abdominala suferea de incontinenta...**”*

Si din declaratiile evidentiate supra rezulta ca persoana vatomata i-a mentionat pe ambii inculpati (**maiorul Pîrvulescu** si respectiv, **locotenentul Hodis**), in diverse ocazii. Cei doi au fost, evident, **cei care-l anchetasera in stare de libertate** pe Gheorghe Ursu. Din propriile lor declaratii, ca si din inscrisurile Securității aflate in dosar, rezulta, pe de o parte, ca la „**activitatile de cercetare**” au participat „**impreuna**”, respectiv ca „**in cazul Ursu a fost mai totdeauna prezent si Hodis**”; pe de alta parte, „**in afara de mine** [inc. Pîrvulescu, n.n.] **si Hodis**” la acest caz nu a mai „**lucrat si altcineva**”.

Martorul Radu Vasile declara:

*„Ursu Gh. Emil ... ne-a spus ca **ar fi retinut intrucat i s-a gasit un jurnal (caiet) in care a facut aprecieri injurioase la adresa familiei Ceausescu... a fost scos la ancheta de 2-3 ori si cand a revenit ne-a povestit ca a fost intrebat in legatura cu caietul respectiv**”.*

La randul sau, martorul Manda Gheorghe a afirmat:

*„Ursu Gheorghe ne-a povestit ca a fost cercetat de Securitate si ca la Militie a fost adus pentru 'un dolar'. Mai spunea ca avea un jurnal in care scria de familia Ceausescu si ca **era corespondent la Europa Libera. Prima data cind a fost scos, la revenirea in camera Ursu Gheorghe isi freca palmele si am vazut ca le avea congestionate... A doua oara cind a fost scos la ancheta, la revenirea in camera Ursu Gheorghe se tineau cu mainile de burta**”.*

Refuzul persoanei vatamate de a furniza organelor de Securitate date cu privire la personalitatile mentionate in jurnalul sau si de a accepta ca ar fi „*primit bani*” pentru scrisorile la Europa Libera a avut ca rezultat intensificarea violentelor fizice si psihice, imprejurari in care starea de sanatate a acestuia s-a agravat rapid.

La data de 4 octombrie 1985, ca urmare a implicarii in continuare a organelor de Securitate, lui Gheorghe Ursu i se desface contractul de munca la ISLGG pentru motive **strict politice**, respectiv „**activitate de defaimare a oranduirii socialiste chiar la locul de munca**” si „**relatii clandestine cu posturi de radio straine... care duc o propaganda impotriva tarii noastre**”. Este un indiciu in plus ca Securitatea se ocupa in continuare de cazul sau. S-a considerat ca inginerul devenise „**periculos pentru a mai continua activitatea in cadrul sectiei**”. In sedinta respectiva au fost „*prezenti 102 oameni ai muncii care au aprobat in unanimitate desfacerea contractului de munca*” (se se vedea procesul perbal –DUI Vol1 f 142).

8. Izolarea severa

Gheorghe Ursu a fost pedepsit cu izolare severa timp de trei zile, intre **15-18 octombrie** (DUP Vol 2, fila 74 – proces verbal intocmit de procurorul Dan Voinea la 17.02.1990). In raportul de pedepsire Alexa Ion scria ca „*arestatul Ursu Gheorghe a savarsit urmatoarele abateri: nu respecta programul ordonat in camera arestului, are o comportare necorespunzatoare fata de subofiterii din post si sfideaza cadrele din cadrul conducerii directiei prin modul lui de comportare*” (DUP Vol 7, fila 164). Cum s-a aratat mai sus, mai multi martori inasa arata ca in acea perioada (15 octombrie 1985), Gheorghe Ursu era torturat sistematic de inculpati. Mai mult, martorii arata ca Gheorghe Ursu era o „*persoana mai in varsta, destul de linistit, si... puteai sa stai de vorba cu el, spre deosebire de ceilalti arestati*” (martor Andrei Ion, declaratia din 26.02.2015, DUP Vol 7 fila 208). Mai mult, desi martorul Alexa a semnat raportul de pedepsire, acesta precizeaza: „*eu personal nu am constatat prin propriile simturi faptul ca arestatul Gheorghe Ursu a comis acele fapte*”, dand vina pe un subaltern al carui nume nu-l retinuse (24.02.2015, in DUP Vol 7 fila 155).

Alte afirmatii ale martorului Alexa Ion, cuprinse in declaratiile date in cursul umaririi penale si al judecatii, nu sunt credibile. Acesta pretinde, de pilda, ca “*sanctiunea cu izolare severa insemna ca acesta era scos din camera unde era si mutat intr-o camera unde era singur si unde erau conditii **aproximativ la fel cu cele din camera de unde fusese mutat***” (!), in contradictie flagranta cu depozitiile lui Ghebac Radu, Clita Marian si ale altor martori care arata ca la izolare Gheorghe Ursu statura „**incatusat ... cu mainile la spate sau legat de pat... [sau] cu mainile departate ridicate la nivelul umerilor paralel cu**

solul... si primea o zi hrana, o zi numai apa”, respectiv: **“in lanturi si catusede pozitia in picioare cu mainile lateral intinse prinse cu catusede pereti si executind in aceasta pozitie 17 ore zilnic”**. Urmele de catusede de pe incheieturile mainilor persoanei vatamate Gheorghe Ursu sunt confirmate si de partea civila Andrei Ursu, care a sesizat urmele de catusede „pana la os” pe cadavrul tatalui sau. De asemenea, martora Ulmeanu Petruta, avocata lui Gheorghe Ursu, a observat pe 15 noiembrie 1985 **“la incheietura miinilor urme pronuntate de catusede, pina la os”**. Conform apelului publicat de mai multi prieteni in anul 1990, **„toti cei care l-au vazut la crematoriu – au constatat ca Ursu avea la incheieturile mainilor urme de catusede purtate vreme indelungata”**⁶. De altfel, si alti martori care au fost pedepsiti cu izolare severa confirma acest regim medieval de pedepsire, **„legat cu lanturi la maini si la picioare”** (e.g., martorul Martin Cristian, in declaratia din cursul cercetarii judecatoresti data la 22.11.2017).

Din cele de mai sus rezulta ca declaratia martorului Ghebac Radu (si el fost subofiter de paza si sef schimb in arestul militiei, devenit dupa 1992 ofiter de Politie economica) este credibila. Acesta declara: **„Alexa Ion mi-a spus faptul ca seful arestului lt. col. Creanga Mihail l-a pus sa intocmeasca un raport de pedepsire a lui Ursu Gheorghe Emil cu 3 zile de izolare severa. Tot Alexa mi-a spus ca motivele raportului de pedepsire i le-a dictat seful de arest.”**

Seful arestului nu avea insa nici un motiv personal sa-l pedepseasca pe Gheorghe Ursu. Creanga Mihail nu l-a anchetat pe Gheorghe Ursu, deci n-ar fi putut constata eventualele **„injurii contra conducerii DCP”** ale acestuia. Mai mult, seful arestului a declarat: **„Ursu Gheorghe Emil [era] anchetat de Securitate si 'nu este treaba noastra'. Am inteles ca Ursu Gheorghe Emil nu este cercetat de directie, ci de Securitate”**. (A se vedea declaratiile sale din 07.05.2015, DUP Vol 6 fila 27 si altele). Iar martorul Clita Marian a mentionat ca Gheorghe Ursu fusese pedepsit cu trei zile izolare severa pentru un **“pretext inventat de anchetatori”**.

Din cele de mai sus rezulta fara dubiu ca anchetatorii Securitatii, respectiv inculpatii, au dispus incarcerarea lui Gheorghe Ursu la izolare severa **pentru a-l determina pe acesta**, dupa cum au declarat martorii **„sa divulge si numele altor colegi”** ai sai (Caracostea) **„si ce bani a primit”** pentru scrisorile sale **„care erau impotriva regimului de atunci”**(Pascale).

9. Regimul de exterminare aplicat lui Gheorghe Ursu este extins si in camera de arest, folosindu-se doi informatori. Camera 30

Conform proceselor verbale de predare-primire a posturilor in arestul IGM, Gheorghe Ursu a fost mutat la camera 30 din tronsonul supranumit „Catanga” al arestului Militiei pe **18 octombrie 1985**, impreuna cu **Clita Marian si Radu Gheorghe**. Conform declaratiilor date de numerosi martori (Ghebac Radu, Casapu Mitrus Laurentiu, Cimpoiaru Vasile, Palamariu Florinel, Udrea Marian, Odina Constantin, Alexa Ion, Dinu Dumitru, Ionita Stefan, Enache Nicolae, Cojocararu Gheorghe, Barabancea Traian-Doru, Popa Dan, Rizea Ilie, Creanga Mihail, Uscatu Emanoil Petrut si insusi Clita Marian in mai multe marturii, inclusiv in

---

⁶ Dan Desliu, Radu Albala, Constantin Teodori, Octavian Sava, Flacara nr. 10, 1990, **“Pentru ce a fost ucis Gheorghe Ursu?”** (<http://gh-ursu.org.ro/amintiri.html>)

filmul „Babu”), **cei doi erau informatori ai Militiei si Securitatii**. De altfel, Clita Marian si-a dovedit calitatea de informator prin incesi declaratiile sale – respectiv dand informatii pe care nu le-ar fi putut cunoaste decat in urma „prelucrarii” de catre inculpati.

Mai mult, analizand registrul scoaterilor la „ancheta” a detinutilor in acea perioada, rezulta ca cei doi colegi de celula ai lui Gheorghe Ursu au fost scosi sistematic la seful de arest Creanga Mihail (cel care, conform marturiilor gardienilor, **„centraliza” notele informative pentru** anchetatorii de la Militie si de la Securitate), respectiv in zilele:

11.06.1985 – 8:30-10:30 – Radu Gh.

11.06.1985 – 10:15-11:40 – Clita Marian

11.11.1985 – 8:20-10:40 – Radu Gh.

11.12.1985 – 8:30-10:00 – Radu Gh.

11.13.1985 – 9:00-11:00 – Radu Gh. si Clita Marian, concomitent

11.15.1985 – 8:20-10:00 – Radu Gh.

11.16.1985 – 8:00-10:00 – Clita Marian (la ofiterul Ungureanu)

De remarcat este si faptul ca **in exact aceleasi zile**, dar **dupa-amiaza**, Gheorghe Ursu figureaza ca ar fi fost scos la „Mr. POPESCU”. Conform unui numar covarsitor de marturii, aceste scoateri nu erau decat o **acoperire** pentru scoaterea victimei pentru a fi anchetata de inculpati. Rezulta deci ca victima era scoasa si in legatura cu **ceea ce fusese obtinut (sau nu) de la informatori** in dimineata respectiva. **Exceptie face ziua de vineri 15.11.1985**, cand desi exista marturii si documente ca Gheorghe Ursu a fost scos in cursul diminetii la Florea Popescu (avocatii Pora si Ulmeanu, procesul verbal de semnare a materialului de urmarire penala) , **aceasta scoatere nu este consemnata in registrul respectiv**. Aceasta fiind ziua administrarii loviturilor fatale in cadrul anchetei de catre inculpati (conform declaratiei martorului Casapu, coroborata cu cele ale medicilor si documentele medicale), se poate deduce cu usurinta ca Securitatea a dorit astfel **sa stearga si acesta urma**, respectiv **scoaterea lui Gheorghe Ursu la ancheta in ziua bataii finale**.

Gheorghe Ursu fiind anchetat de inculpati „sub acoperirea Militiei”, nu prezinta relevanta daca cei doi informatori din camera de detentie erau „ai Militiei” sau „ai Securitatii”. Dintr-un numar edificator de marturii rezulta ceea ce a fost sumarizat de martorul GHEBAC Radu: **„Ursu Gheorghe Emil era cercetat de Securitate”, „i s-a inscenat faptul ca detinea in mod ilegal valuta, iar arestati Clita Marian si Radu Gheorghe au fost introdusi in aceeasi celula cu Ursu Gheorghe Emil pentru a-l determina sa recunoasca faptele de care erau interesati cei de la Securitate”**.

Faptul ca datele obtinute de la Gheorghe Ursu de catre cei doi informatori din celula au fost folosite de inculpatul PÎRVULESCU **rezulta fara dubiu din adresa din 22.10.1985 a numitului**

PÎRVULESCU catre Securitatea Municipiului Bucuresti (SMB) (DUI Udrea vol 1 fila 149). Adresa se refera la o „**sursa**” folosita in acel moment de inculpat care ar fi reprodus o discutie cu Gheorghe Ursu (care i s-ar fi „**confiat**” in legatura cu o presupusa „**intentie**” a fiul acestuia, Andrei Ursu). Acea „**sursa**” nu putea fi in acel moment decat un coleg de celula al lui Gheorghe Ursu. Or, in celula lui Gheorghe Ursu nu se aflau in acel moment (22.10.1985) decat Clita Marian si Radu Gheorghe. Rezulta logic ca **unul din cei doi (sau ambii) au fost „sursa” inculpatului PÎRVULESCU.**

Conform proceselor verbale de predare-primire a posturilor de paza si a registrului mutarilor pe camere (Dosar 639/2001 vol III / CSJ 3468/03, V14, filele 438-439), Gheorghe Ursu a fost mutat si tinut la camera 30 impreuna cu Clita si Radu Gheorghe din **18 octombrie** pana pe **14 noiembrie 1985**. La ordinul Securitatii, in acest interval Gheorghe Ursu a fost supus unui regim de tortura si in celula de arest, de catre cei doi informatori. A se vedea in acest sens declaratiile martorilor Ghebac Radu, Popa Dan, Clita Marian, Radu Gheorghe, Pascale Gheorghe, Martin Cristian, Ionita Stefan, Udrea Marian, Munteanu Ion, Barabancea Traian-Doru. Aceste marturii pot fi sumarizate astfel:

- **„Clita Marian si Radu Gheorghe au fost introdusi in aceeasi celula cu Ursu Gheorghe Emil pentru a-l determina sa recunoasca faptele de care erau interesati cei de la Securitate...** Exista o colaborare intre sefii nostri si cadrele de Securitate.” (martorul GHEBAC Radu)
- Era vorba de „*executarea unui ordin dat de Securitate care cei din celula trebuiau sa-l execute*”. Ordinul includea „*schingiuri*”, iar „*persoanele care executau ordinele Securitatii se numeau Clita si Gicuta... Clita si Gicuta actionau numai la ordinele Securitatii si nicidecum din propria lor initiativa, fapt relatat de chiar ing. Ursu... De fiecare data cind era batut, nu numai eu puteam sa aud urletele lui, ci toti arestatii.*”
- Pentru ceilalti arestati era „*un fapt notoriu ca Gheorghe Ursu este impotriva lui Ceausescu... impotriva sistemului... In timp ce Ursu era schingiuit, era intebat de **scrisori trimise afara din tara si ce bani ai primit pentru ele**, scrisori care erau **impotriva regimului de atunci***” (martorul PASCALE Gheorghe, 25.05.2000, Sectia Parchetelor Militare – DUP Vol 8 fila 166)
- **“In camera vecina ... doi detinuti il maltratau pe al treilea... **il anchetau, il bateau... intrebau de...** [un manuscris legat de]...**Elena si Nicolae Ceausescu...** Era o complicitate intre cei doi si militianul supraveghetor”.** (declaratia martorului MARTIN Cristian, data in cursul cercetarii judecatoresti la termenul din data de 22.11.2017).
- **„Despre Ursu Gheorghe am aflat ca fusese plecat in strainatate de mai multe ori, ca avea legaturi cu Europa Libera si Vocea Americii, ca acest detinut nu a recunoscut la ancheta niciodata faptele ce i se imputau si de aceea fusese introdusi in camera cu el cei doi informatori [...] De cate ori detinutul era dus la ancheta, se facea o audiere a lui in camera de catre Clita si Radu Gheorghe si aceasta discutie era interceptata telefonic prin T.O. prin care se interceptau convorbirile din camera, astfel ca cel ce asculta auzea tot inclusiv urletele”** (Udrea Marian)

Din registrele cu situatia arestatilor pe camere rezulta ca martorii MARTIN (Cocolos) Cristian si PASCALE Gheorghe au stat intr-adevar la **camera 31 in aceeasi perioada**. Conform schemei arestului „Catanga” prezentata de martorul CREANGA Mihail in dosarul 11/1998 T.B.1 fila 127 / CSJ 3468/03 / ICCJ 10508//02/06 fila 433, confirmata de alti subofiteri de paza, **aceasta camera se afla langa camera 30**.

Ordinul Securitatii ca Gheorghe Ursu sa fie torturat si in celula este indisolubil legat de cercetarea acestuia de catre inculpati in aceeasi perioada. Este dincolo de orice dubiu ca cei doi ofiteri, ca anchetatori ai victimei, i-au „prelucrat” pe informatori pentru a obtine de la acestia datele pe care doreau sa le obtina, si nu reusisera pana atunci, respectiv „*natura relatiilor cu prietenii si „canalele de comunicare cu Europa Libera”*”. Spre exemplu, martorii spun explicit ca informatorii de camera incercau sa-l faca pe Gheorghe Ursu **sa recunoasca ca ar fi primit bani de la Europa Libera in schimbul scrisorilor** („*era intrebat de scrisori trimise afara din tara si ce bani ai primit pentru ele*”). Dupa cum se poate vedea din declaratiile sale, **disidentul a negat acest fapt cu vehementa** in fata inculpatilor, in timpul anchetei in stare de libertate. Sa reamintim ca remunerarea materiala era una din „legendele” pe care Securitatea incerca sa le „planteze” in legatura cu scrisorile disidentilor la Europa Libera. Din inscrisurile de la CNSAS depuse la dosarul cauzei rezulta ca o astfel de „versiune” avea doua beneficii pentru Securitate. Pe de o parte, **se incerca astfel decredibilizarea si compromiterea disidentilor in ochii opiniei publice**. Pe de alta parte, **Securitatea ii putea astfel raporta lui Nicolae Ceausescu ca actele de opozitie nu ar fi fost revolte autentice** ale membrilor societatii romanesti impotriva „Celui Mai Iubit Fiu”, ci simple acte ale unor „mercenari” („cozi de topor”) **aflati in slujba „remunerata” a „agenturilor imperialiste”**. In declaratiile sale aflate in Dosarul Penal (DUP Vol 17), Gheorghe Ursu a insistat permanent ca a scris scrisorile "*constrins de propria constiinta*”, respectiv: „**repet ca expedierea acelor scrisori nu a avut in vedere nici un fel de rasplata sau remuneratie materiala**”.

Din declaratiile martorilor aflate la dosarul cauzei si cele regasite in „Dosarul Penal al lui Gheorghe Ursu” (DUP Vol 17) rezulta o suprapunere exacta intre intrebarile puse de inculpati, atat in ancheta din stare de libertate cat si din timpul detentiei, si cele puse de informatorii de camera. Acest lucru confirma ceea ce martorii au aratat in cursul procesului penal, respectiv:

10. „La Securitate unde era anchetat”, Gheorghe Ursu a fost „batut bestial” de catre inculpati

Correspondenta legata de Gheorghe Ursu din acea perioada (octombrie-noiembrie 1985) purtata la varful regimului, intre ambasadorul GAVRILESCU de la Washington, ministrii HOMOSTEAN George, STEFAN Andrei, alti oficiali din Ministerul de Externe, sefii Securitatii POSTELNICU Tudor, Iulian VLAD, Aristotel STAMATOIU, cat si marturia lui DUMITRACIUC Ion care se refera la informarile pentru „Cabinetul II” – toate demonstreaza interesul semnificativ al regimului Ceausescu pentru cazul Gheorghe Ursu. De aici rezulta ca **tot ceea ce s-a petrecut in continuare in timpul detentiei sale la militie nu avea cum sa fie intamplator, ci a fost ordonat de factorii de decizie ai dictaturii ceausiste**. La data de 23.10.1985 Securitatea intocmeste o „Nota” privind pe Gheorghe Ursu in care se mentioneaza ca „**incepind**

din data de 21.09.1985 se afla retinut pentru cercetari de organele de militia" (DUI Udrea vol 1 fila 148).

Pe data de **24.10.1985 inculpatii iau o noua declaratie lui Gheorghe Ursu**. Cu aceasta ocazie, Gheorghe Ursu este interogat daca mai detine „*la domiciliu sau in alta parte*” „**alte publicatii detinute contrar legii sau cu continut necorespunzator**”, si se angajeaza sa „**predea de buna voie**” publicatii cu „**continut anticomunist**”. Acest document reprezinta evident un act de cercetare penala, fiind o declaratie legata eminamente de **miza politica** a cazului (documente cu continut „*anticomunist*” sau „*necorespunzator*”) data in fata celor doi inculpati ca „**organe de cercetare penala**” (calitate in care acestia si semneaza actul) si fiind atasata la Dosarul Penal intocmit de inculpati lui Gheorghe Ursu. (Dosarul Penal, DUP Vol 17, fila 9).

Si din acest in scris rezulta ca inculpatii il anchetau in continuare pe Gheorghe Ursu in timp ce acesta era detinut formal in arestul Militiei in legatura cu „*inscrisurile cu continut necorespunzator*” detinute de acesta. Trebuie amintit faptul ca inculpatii au negat cu insistenta, timp de 25 de ani, in zeci de declaratii date in fata organelor de ancheta si a instantelor, pana si faptul ca l-au intilnit pe Gheorghe Ursu in timpul detentiei. In fapt, au pretins inca din 1990 ca „*pana la deces*” **ei nici nu ar fi „stiut ca Gheorghe Ursu fusese arestat”(!)**.

In realitate, cei doi l-au anchetat si torturat sistematic pe Gheorghe Ursu in toata perioada de detentie, lucru care rezulta dintr-un numar covarsitor de maturii:

Declaratia martorului Palamariu Florinel:

"Arat ca prima data cand Ursu Gheorghe a fost scos la ancheta ... de un militian care l-a escortat in interiorul directiei a VI-a a Securitatii. Precizez ca am vazut cu aceasta ocazie un bon de scoatere... diferit de cel al militiei... L-am vazut pe Ursu Gheorghe si cand s-a intors de la ancheta, acesta fiind rosu la fata, dandu-mi impresia ca nu se putea tine bine pe picioarele lui, ca nu avea siguranta in mers".

"A doua oara cind a fost scos din arest Ursu Gheorghe, s-a intamplat tot ca urmare a solicitarii Securitatii, ca urmare a unui ofiter tot din cadrul militiei... Acesta mi-a spus ca colegii de la directia a VI-a vor sa-l aduc pe Ursu Gheorghe la ancheta... Arat ca si de aceasta data l-am vazut pe Ursu Gheorghe si cand s-a intors de la ancheta, acesta fiind tot rosu la fata... Mentionez ca inca de doua ori l-am mai scos din arest pe Ursu Gheorghe la solicitarea Securitatii..."

"Arat ca primul bon de scoatere din arest pentru a fi anchetat de Securitate a lui Gheorghe Ursu era semnat de Pîrvulescu, aspect ce se regaseste si in registrul de scoatere la ancheta".

"...suma de bani in valuta... extrem de mica ... nu justifica cercetarea acestuia de catre Directia Cercetari Penale a Militiei."

"... de la ancheta maiorului Popescu [de la IGM] nu s-a intors niciodata rosu la fata si nici cu probleme de mers".

"Eu cred ca domnul Pîrvulescu l-a batut pe Ursu Gheorghe intrucat acesta l-a scos la ancheta in ziua in care s-a intors rosu la fata"

"... [stiu de la colegii mei ca] si transportarea la spital a arestatului Ursu Gheorghe s-a realizat cu intarziere din cauza birocratiei si a directiei a VI-a Securitate".

Declaratia martorului Constandache Ioan:

„Atunci el mi-a povestit ... ca este detinut din motive politice, respectiv pentru tinerea unui jurnal intim in care exprima dezaprobarea fata de regimul existent la acea data in tara”. Referitor la modul in care se desfasurase ancheta, Ursu Gheorghe mi-a relatat ca a fost maltratata de anchetatori. Mi-a spus ca i se bagase pe git o chestiune de valuta si ca astfel a fost arestat”.

Declaratia martorului Ionita Stefan:

„Stiam despre Ursu Gheorghe ca era cercetat de Directia a VI-a a Securitatii - asa cum stiau toti din arest”. „L-am vazut o data sau de doua ori cind era adus Ursu Gheorghe de la ancheta de la Directia a VI-a fiind tinut de subofiteri pentru a se deplasa...”. „Ursu Gheorghe stiu ca a fost scos de multe ori la ancheta la Securitate , inasa eu am vazut de circa 3-4 ori.

„situatia lui Ursu Gheorghe se degrada, iar la un moment dat deja abia putea să se dea jos din pat. Acest lucru s-a datorat tratamentului care era aplicat acestuia de cei care il anchetau, precum și de cei cu care stătea în cameră”.

Declaratia martorului Daescu Gheorghe:

„Despre Ursu am aflat ca la Securitate unde era anchetat ar fi fost batut bestial si dupa iesire am auzit ca ar fi murit”

Declaratia martorului Dinu Ion:

„Colegii mi-au spus ca Gheorghe Ursu a fost batut de cei de la Securitate si ca din cauza asta a murit”.

Declaratia martorului Clita Marian:

„Ursu era anchetat de Securitate in legatura cu un jurnal in care consemnase opinii personale impotriva conducerii de stat si partid... venind de la o ancheta... a inceput sa se plinga ca ii este rau de la stomac, prezentind simptome de voma si scaune repetate. In noaptea urmatoare a ajuns sa vomite sange”. „...ancheta [era] desfasurata in birourile

Securitatii, de unde acesta revenea in camera batut...". "Am inteles de la victima ca cercetarea cu privire la aceasta infractiune [valuta] se terminase, dar **interogatoriile erau luate la DSS. Am aflat de la victima ca aceste interogatorii erau brutale deoarece el nu vroia sa colaboreze cu organele Securitatii cu privire la existenta sau trimiterea in afara tarii a unor materiale cu caracter de propaganda. Mai ales dupa ce era scos la interogator l-am vazut cu urme de lovituri. Am vazut ca fata prezenta urme de palme si de citeva ori cu sange pe camasa." „In toata perioada oct – nov. 1985 victima a fost dusa la DSS. Petele de sange le-am vazut in zona bustului.”. „ ing. Gh. Ursu era frecvent scos din camera si cercetat de ofiteri de Securitate care-si aveau sediul in cladirea invecinata. Din spusele lui Ursu... el era intrebat despre scrierile dintr-un jurnal care ii fusese luat de anchetatori odata cu perchezitia facuta la domiciliul si la serviciul sau. De cate ori venea de la ancheta ne marturisea ca ancheta decurgea doar cu injuraturi si loviri.”.**

Declaratia martorului Radu Gheorghe:

"Ursu Gheorghe ne-a povestit ca a fost cercetat de Securitate si ca la Militie a fost adus pentru 'un dolar'. Mai spunea ca avea un jurnal in care scria de familia Ceausescu si ca era corespondent la Europa Libera. Prima data cind a fost scos, la revenirea in camera Ursu Gheorghe isi freca palmele si am vazut ca le avea congestionate... A doua oara cind a fost scos la ancheta, la revenirea in camera Ursu Gheorghe se tinea cu miinile de burta".

Declaratia martorului Pascale Gheorghe:

"...Ursu Gh. la WC-ul arestului, mi-a spus ca 'Nenorociti astia ma omoara! - Cine domnule? - Cei de sus - Securitatea - si astia de jos'. Era vorba de executarea unui ordin dat de Securitate [pe] care cei din celula trebuiau sa-l execute".

Declaratia martorului Popa Dan:

„... Gheorghe Ursu ... era anchetat atat de cei din Militie cit si de cei din Securitate, iar celula in care se afla era data in consemn... cind s-a intors Ursu Gheorghe de la ancheta am vazut ca era rosu la fata si se tinea cu miinile de burta...".

Declaratia martorului Hirsu Ilie:

"... Gh. Ursu ... mi-a marturisit ca a fost batut in timpul anchetei ca sa spuna ce vroia anchetatorul. Am inteles de la plontoanele care l-au adus pe Ursu cu targa ca acesta era detinut politic... Mie Ursu mi-a spus ca a fost batut de anchetatori pe criterii politice..."

Declaratia martorului Casapu Mitrus Laurentiu:

*"Cam cu 2-3 zile inainte de a fi dus la spitalul penitenciar Jilava, **ing. Ursu a fost scos la ancheta dimineata, si adus de acolo batut intr-o patura, intrucit nu mai putea merge. Ursu acuza in special dureri abdominale. Cert este ca fusese scos la ancheta de anchetatorul lui... care era maior... PÎRVULESCU sau Florescu. In tot timpul care a urmat a urlat de durere, dar nu i s-au acordat ingrijiri medicale"***.

Declaratia martorului Mircea Manea (Anexa 639/2001 Copii ale unor declaratii din dosarul 81/P/2001 al SPM CSJ 3468/03 fila 37):

*"Am auzit de la alti detinuti ca **intr-o seara a fost adus de la ancheta un detinut intr-o patura. Acesta a fost dus intr-o camera de arest de doi militari in termen de la Securitate. Era intr-o vineri seara** cind a fost adus in conditiile aratate. Aceasta s-a petrecut in **toamna anului 1985. Ofiterii de Securitate veneau personal si luau la ancheta detinutii pe care ii vroiau ei. Noaptea auzeam tipetele detinutilor care erau batuti la ancheta.**"*

Declaratia martorului Munteanu Ion:

*„Eu personal am vazut cum, **in mai multe randuri, ofiteri de securitate, imbracati in civil, il scoteau pe Ursu Gheorghe Emil din arest si pe usa de acces de la etajul 1 al cladirii il duceau la ancheta [...]** in perioada in care acesta a fost in arestul militiei, **a fost scos de mai multe ori la ancheta de catre ofiterii de Securitate, in special seara. Afirm inca o data ca Ursu Gheorghe Emil a fost scos la ancheta si de catre Securitate si stiu ca nu s-a consemnat in registrul de scoatere la ancheta acest lucru. De multe ori, Ursu Gheorghe Emil era scos din camera fara bon de scoatere, doar venea lucratorul de Securitate si pur si simplu il luau din camera"**.*

„Ursu a fost scos la ancheta in saptamana cand a plecat la spital [...] Din ce se discuta intre subofiteri, rezulta ca era anchetat de Securitate".

Si alti martori confirma ca **Ursu Gheorghe a fost anchetat de Securitate in timpul detentiei in arestul IGP**, unii numindu-l si ei, in mod explicit, pe inculpatul PÎRVULESCU ca fiind principalul anchetator al victimei:

Declaratia martorului Toader Florica:

*"**Il cunosc pe domnul Pîrvulescu si acesta l-a scos personal la ancheta pe Ursu Gheorghe...** Eu am primit nota de scoatere din arest. Stiam ca era Gheorghe Ursu intrucit ii vedeam numele pe bonul de scoatere"*.

*„**de fiecare data ofiterul PÎRVULESCU Marin mi-a dat bon prin care solicita scoaterea arestatului Ursu Gheorghe Emil, bon pe care l-am consemnat in registrul de scoatere. Eu nu l-am vazut decit pe ofiterul de securitate PÎRVULESCU Marin venind sa solicite scoaterea unui arestat. Ofiterul PÎRVULESCU a asteptat de fiecare data la usa, de unde***

am preluat bonul, iar arestatul Gheorghe Ursu a fost insotit de fiecare data de catre un subofiter din cadrul arestului..."

Declaratia martorului Ion Nicolae:

„se discuta în arest că ofițerul Pîrvulescu ar ancheta pe cineva din arestul Miliției. La momentul respectiv, nu cunoșteam numele arestatului despre care am făcut vorbire mai sus. După un timp, am aflat și numele arestatului pe care îl ancheta Pîrvulescu, acesta fiind Gheorghe Ursu.”

A se vedea in acelasi sens si declaratiile martorilor Munteanu Ion, Dinu Dumitru, Radu Vasile, Ghiorghe Florea, Odina Constantin, Damian Constantin, Cojocaru Gheorghe, Creanga Mihail, Andrei Ion, Scarlet Gheorghe, Ghebac Radu, Mircea Manea. Toti acestia confirma si ei ca Securitatea l-a anchetat pe Gheorghe Ursu in timpul detentiei la Militie.

Mai multi martori (Creanga Mihail, Burcea Stefan, Udrea Marian si Damian Costica) mentioneaza ca Gheorghe Ursu a fost adus la IGM de la Securitate.

Maiorul Florea Popescu de la Militie mentioneaza ca „...ofiterul de securitate Pîrvulescu” **se interesa in acea perioada „daca ing. Ursu a recunoscut [in] plus si alte fapte in afara celor pentru care a fost cercetat de Securitate.”**

In registrul scoaterilor la ancheta, se mentioneaza ca Gheorghe Ursu ar fi fost scos la ancheta si de catre Col. Stir Mihai , insa nu a fost regasita nicio declaratie luata persoanei vatamate de acest ofiter, iar imprejurarea este contrazisa si de declaratia martorului Florea Popoescu, conform careia el a fost singurul care a instrumentat cazul Ursu legat de valuta. Si de aici se poate deduce ca respectivul *Col Stir* nu a fost decat **o alta acoperire pentru anchetarea lui Gheorghe Ursu de catre inculpati.**

Din acelasi registru rezulta ca in toata perioada septembrie-octombrie, pana pe 21.10.1985 (care ar coincide cu revenirea inc. PÎRVULESCU de la cursul de reciclare de la Gradistea, daca aceasta chiar l-a urmat), Gheorghe Ursu a fost scos la ancheta **numai seara**, dupa orele normale de program. Aceasta imprejurare denota tocmai faptul ca victima era scoasa la ancheta tot de inc. PÎRVULESCU, atunci cand acesta revenea in unitate de la cursul respectiv, alaturi de inc. HODIS. Aceasta concluzie se coroboreaza de altfel cu declaratiile colegilor de celula din acea perioada, care au mentionat faptul ca Gheorghe Ursu era anchetat la Securitate (de catre cei „care-l mai anchetasera si in stare de libertate”) in cursul **serii** sau **noaptea**.

In declaratia sa, martorul Dumitraciuc Ion mentioneaza ca inculpatul PÎRVULESCU i-a solicitat o caracterizare a lui Gheorghe Ursu la data de 15.11.1985.

Alti martori confirma ca **ofiterii de Securitate puteau intra oricand in arestul IGM si anchetau detinuti de drept comun, ca Radu Gheorghe si Clita Marian erau informatori, si ca in camerele**

de arest ale IGM se afla tehnica de ascultare si inregistrare ("tehnica operativa" - TO) provenita de la Securitate (Mihai Vasile, Enache Nicolae, Rizea Ilie, Isac Stelian, Odina Constantin).

11. Metodele de scoatere la ancheta a lui Gheorghe Ursu de catre inculpati

Metodele de scoatere la ancheta sunt descrise de subofiterii de paza din arestul militiei:

- Toader Florica (inc. PIRVULESCU se prezenta la usa arestului militiei)
- Palamariu Florinel (se primea bon de scoatere semnat de anchetatorul PIRVULESCU: „ca urmare a solicitarii Securitatii, ca urmare a unui ofiter tot din cadrul militiei. Acesta mi-a spus ca colegii de la directia a VI-a vor sa-l aduc pe Ursu Gheorghe la ancheta. Arat ca si de aceasta data l-am vazut pe Ursu Gheorghe si cand s-a intors de la ancheta, acesta fiind tot rosu la fata. Mentionez ca inca de doua ori l-am mai scos din arest pe Ursu Gheorghe la solicitarea Securitati... **primul bon de scoatere din arest pentru a fi anchetat de Securitate a lui Ursu Gheorghe Emil era semnat de Pîrvulescu**”).
- Ghebac Radu („noi duceam detinutul pana la usa de acces de unde era preluat de un lucrator al Securitatii”)
- Andrei Ion („bon de scoatere la ancheta intocmit pe numele lui Gheorghe Ursu, dar care era deosebit fata de cele ale militiei”)
- Cojocar Gheorghe (lui Gheorghe Ursu „i se gasise un pretext pentru a fi arestat de militie, in sensul ca s-a gasit asupra sa valuta, fapt pentru care a fost arestat, insa in fapt era anchetat de organele de Securitate. Cand ofiterii de Securitate scoteau la ancheta un arestat care era incarcerat in arestul Directiei Cercetari Penale, trimiteau un subofiter care se prezenta la usa de acces in arest si prezenta un bon de scoatere, semnat de anchetatorul de Securitate, iar arestatul era scos din camera si condus de subofiterul de Securitate in biroul de ancheta”)
- Ionita Stefan: („Eu am vazut de mai multe ori, in perioada cat a fost Ursu Gheorghe in arest, ca acesta a fost scos din celula la ancheta, dar nu a fost dus la Cercetari Penale ale directiei, ci a fost dus si predat celor la Securitate la usa care facea legatura intre cele doua aresturi. **L-am vazut o data sau de doua ori cand era adus Ursu Gheorghe de la ancheta de la Directia a VI-a fiind tinut de subofiteri pentru a se deplasa. Un detinut era scos din arestul militiei si dus la ancheta la Securitate pe baza unui bon de scoatere din arest [...] Detinutul era dus pana la usa militiei unde se prezenta un ofiter de securitate in civil, care il prelua. Subofiterul de paza care il dusese pana la usa lua bonul si il ducea la seful de tura care il consemna intr-un registru. Ursu Gheorghe stiu ca a fost scos de multe ori la ancheta la Securitate**”).
- Mircea Manea (“Am auzit de la alti detinuti ca **intr-o seara a fost adus de la ancheta un detinut intr-o patura. Acesta a fost dus intr-o camera de arest de doi militari in termen de la Securitate. Era intr-o vineri seara cand a fost adus in conditiile aratate. Aceasta s-a petrecut in toamna anului 1985. Ofiterii de Securitate veneau personal si luau la ancheta detinutii pe care ii vroiau ei**”).

- Munteanu Ion („Eu personal am vazut cum, **in mai multe randuri, ofiteri de securitate, imbracati in civil, il scoteau pe Ursu Gheorghe Emil din arest si pe usa de acces de la etajul 1 al cladirii il duceau la ancheta [...] stiu ca nu s-a consemnat in registrul de scoatere la ancheta acest lucru. De multe ori, Ursu Gheorghe Emil era scos din camera fara bon de scoatere, doar venea lucratorul de Securitate si pur si simplu il luau din camera**”).
- Odina Constantin: „L-am insotit pe Ursu Gheorghe pana la usa arestului Securitatii unde l-am predat subofiterului de securitate printr-un bon.”
Atunci **cand un detinut era dus din arestul militiei in arestul securitatii , acesta era dus pe scara interioara, se suna la o sonerie care era la usa arestului securitatii, iesea subofiterul de Securitate care prelua detinutul, si ne inmina un bon, eu personal nu am fost curios ce scrie pe bon dar cred ca era numele anchetatorului. Cu bonul respectiv mergeam la seful de schimb si era trecut intr-un registru de seful de schimb.**”

Aceste metode de scoatere la ancheta mentionate de subofiterii de paza de la Militie sunt confirmate de martorii Negurita Vasile si Neamtu Emond, subofiteri de paza in arestul Securitatii:

- Negurita Vasile: „Au fost situatii in care arestati aflati in arestul militiei au fost scosi la ancheta de lucratorii de Securitate. In mod practic se proceda in felul urmatoar: anchetatorul de Securitate lua legatura cu seful de schimb al arestului Securitatii, ii inmina un bon de scoatere din arest intocmit pe numele unei persoane aflate in arestul militiei, unul din subofiterii de paza de la arestul Securitatii mergea la seful de schimb de la arestul Militiei, sau la alt subofiter de paza, care proceda la scoaterea din camera de detinere a celui arestat. Ulterior, noi il conduceam pe acesta in biroul anchetatorului de Securitate. In acelasi mod se proceda cand era insotit inapoi in arestul militiei.

De asemenea, au fost situatii in care colegii nostri de la arestul militiei se prezentau la acea usa comuna dintre cele doua aresturi si ne comunicau ca au adus un arestat care fusese solicitat la ancheta de lucratorii de Securitate. In aceste conditii, de cele mai multe ori, anchetatorul de la Securitate il prelua pe arestat si il conducea in birou. Toate aceste activitati nu se consemnau in documentele inregistrate la Compartimentul arest al Securitatii... in procesele verbale de predare primire a schimbului... (documentele care apartineau arestului Securitatii) nu s-a consemnat niciodata faptul ca un arestat al militiei a fost scos la ancheta de Securitate. In mod normal, activitatea de scoatere din camera de detinere ar fi trebuit consemnata in evidentele arestului militiei, intrucat persoana incarcata era in raspunderea lor. Retin ca scoatere din arest a persoanelor din arestul militiei se facea intotdeauna pe baza unui bon de scoatere intocmit de anchetatorul de Securitate, bon care se preda subofiterilor care efectuau paza la arestul militiei”.

- Neamtu Emond: „In 1987 din cauza evenimentelor de la Brasov **erau scosi arestati de la militie si adusi la ancheta in birourile Securitatii.**

In concret, seful nostru de tura suna la seful de tura de la arestul militiei, detinutul era adus la usa de acces, unde era preluat de unul din lucratorii nostri si era condus in biroul de ancheta. Usa putea fi deschisa numai din partea Securitatii.”

Toate aceste marturii dovedesc metodele variate de scoatere la ancheta a lui Gheorghe Ursu de catre inculpati, fara a se consemna aceste scoateri in niciun registru.

Declaratiile mentionate mai sus se coroboreaza cu documentele din dosarele Securitatii care dovedesc si ele ca in perioada detentiei inculpatii il anchetau si urmareau in continuare pe Gheorghe Ursu, folosind informatorii din celula si probabil TO (juducand dupa **volumele disparute** din dosarul Udrea, conform notei CNSAS S/DI/1438/27.02.2015 legata de falsificarea acestui dosar, <http://gh-ursu.org.ro/20150227-notaCNSAS.pdf>). A se vedea in acest sens, adresa din 22.10.1985 a **inculpatului PÎRVULESCU** catre Securitatea Municipiului Bucuresti (SMB) (DUI Udrea vol 1 fila 149) care se refera la o „**sursa**” folosita de inculpat pe langa Gheorghe Ursu; si declaratia luata victimei la data de 24.10.1985 in legatura cu „**alte publicatii cu continut necorespunzator**” si „**anticomunist**”.

12. In timpul detentiei lui Gheorghe Ursu, cazul sau este in atentia oficialilor americani si a conducerii statului roman

Congresmanul american Sydney Yates ii scrie ambasadorul Gavrilescu de la Washington inca din **04.10.1985** (la **inceputul** detentiei lui Gheorghe Ursu) cerand partii romane explicatii, dar si sa permita vizitarea acestuia de catre familie si avocat. Ambasadorul Gavrilescu trimite telegrame catre ministrul de externe Stefan Andrei si catre Iulian Vlad (seful DSS), Gh. Homostean (Ministru de Interne in 1985) si Aristotel Stamatoiu, seful Centralei de Informatii Externe a DSS, adjunct la Interne.

In aceste telegrame se arata ca partea romana il considera pe congresmanul Yates drept unul dintre "*membrii cei mai influenti ai camerei reprezentativilor*" si o "*relatie apropiata ambasadei care a sprijinit dezvoltarea relatiilor romano-americane*".

Scrisoarea lui Lee Hamilton, seful sub-comitetului Congresului American pentru Europa si Orientul Mijlociu, catre ambasadorul Gavrilescu la Washington, la 17 octombrie 1985, este si ea relevanta:

"... Inteleg ca a disparut de la biroul sau pe 21 sept. 1985, si ca este retinut de Securitatea romana... Cer ca autoritatile romane sa revada cazul sau si sa-l elibereze grabnic."

Si totusi, conducerea DSS si cei doi ministri dezinformeaza, iar ambasadorul ii raspunde in mod mincinos congresmanului american Sydney Yates, ascunzand natura politica a cazului si motivul real al mortii lui Gheorghe Ursu. Conform marturiilor colegilor de celula din acea perioada (Caracostea Stere, Ivan Stefan,

Cimpoieru Vasile, etc), **in acea perioada Gheorghe Ursu era torturat de inculpati** in arestul militiei, pe motive exclusiv politice.

La **22.10.1985**, Ministrul de Interne George Homostean ii scrie lui Stefan Andrei, Ministrul Afacerilor Externe, o nota (DUI Udrea vol. 2 filele 50-51, redactata si intr-o a doua varianta, mai scurta,) in care pretinde ca Gheorghe Ursu a fost arestat doar pentru cauza de drept comun. Acest fapt demonstreaza, coroborat cu scrisorile diplomatice si cu cele intre ambasadorul Gavrilescu, ministrul Stefan Andrei si sefii Securitatii (mentionate mai sus), ca partea romana a ascuns partii americane adevaratul motiv politic al anchetarii si arestarii lui Gheorghe Ursu.

Scrisoarea lui Mark Siljander, membru al comisiei de afaceri externe a Congresului American, catre ambasadorul Gavrilescu, la **15.11.1985** (este atat data prezentarii materialului de urmarire penala de catre Florea Popescu, cat si, conform declaratiilor martorilor, ziua administrarii loviturilor mortale asupra lui Gheorghe Ursu de catre ofiterul PÎRVULESCU, data care se coroboreaza si cu concluziile medicale si medico-legale): "***Din ziua arestarii, membrilor familiei lui Gheorghe Ursu din Romania li s-a interzis sa-l vada sau sa vorbeasca cu autoritatile romane in legatura cu cazul lui, in ciuda incercarilor continue si zilnice. Inteleg ca domnul Ursu e retinut fara o acuzatie [valida] si i se interzice sa-si vada familia sau avocatul. Familia mi-a comunicat ingrijorarea lor ca este tinut in detentie abuziva si izolare totala. Domnule Ambasador, dupa ce am contactat Departamentul de Stat [ministerul de externe american], am luat la cunostinta ca ei au contactat deja guvernul Roman privind-l pe Gheorghe Ursu, si inteleg ca guvernul dumneavoastra nu a raspuns. Nu pot lasa acest caz neobservat! Fiti sigur ca nu voi inceta persistenta pina cind aceasta situatie e rezolvata. Astept raspunsul guvernului dumneavoastra. Promptitudinea dvs. in aceasta situatie va fi apreciata....***"

Interesul autoritatilor straine dar si al regimului Ceausescu pentru cazul Ursu este demonstrat si de martorul Dumitraciuc Ion, care a declarat:

*„Arat ca am prezentat **informari scrise la conducerea directiei a II-a** inca din momentul in care a fost arestat Ursu si dupa ce a decedat. Arat **ca urmare a unor telegrame primite la diverse institutii ale statului, MI, MAE, DIE , am intocmit circa 8-10 informari cu privire la cazul Ursu Gheorghe, atit inainte, cit si dupa decesul lui Ursu Gheorghe.***

*Arat ca maiorul Pirvulescu a intocmit un raport cu privire la cazul lui Ursu Gheorghe cu propunerea ca acest caz sa mearga la procuratura militara si sa continue verificarile si cercetarile in acest caz. Cunosoc ca **acel raport a ajuns la generalul Vlad , generalul Macri mi-a solicitat si mie DUI pentru a fi inaintat impreuna cu raportul intocmit de Pirvulescu, generalului Vlad. Precizez ca am vazut o adnotare a generalului Vlad , la sfîrsitul lunii iulie 1985 , in care se mentiona ca la acest moment nu este cazul de continuare a cercetarilor de catre procuratura militara,***

avertizarea pe linie de Securitate la locul de munca si inaintarea materialului organelor de militie.

Arat ca urmare a biletelului scris de generalul Iulian Vlad, s-a continuat urmarirea informativa a lui Ursu Gheorghe si dupa luarea solutiei de NUP in dosarul de securitate.

13. Loviturile fatale

Analizand o serie de declaratii si documente se poate stabili **data producerii loviturilor fatale, respectiv ziua de vineri, 15.11.1985.** Este vorba de declaratiile martorilor Casapu Mitrus Laurentiu, Marinescu Sorana, Hristenco Vladimir , Constandache Ioan, Ulmeanu Petruta, Popescu Florea, Andrei Ion; foaia de observatie la intrarea in spital; referatul medical din 17.11.1985; raportul de constatare medico-legala din 20.11.1985; procesele verbale de predare-primire si fisa posturilor de paza din arest (Dosar 49/P/2000 / PICCJ-SPM / CSJ 3468/03 / ICCJ 5921/04 / ICCJ 10508//02/06 filele 56, 240-241); si raportul de prezentare a materialului de catre Florea Popescu. Din toate aceste probe rezulta ca agresiunea fizica fatala a avut loc la ultimul interogatoriu luat lui Gheorghe Ursu de inculpati, incepand imediat dupa prezentarea materialului de urmarie penala de catre maiorul Florea Popescu de la Militie, in dimineata zile de vineri 15.11.1985.

Gheorghe Ursu si cei doi informatori au fost mutati tot in cursul diminetii de 15.11.85 la camera 34, din ordinul sefului de arest Creanga Mihail. In camera 34 a fost introdus in aceeasi zi si martorul Casapu Mitrus Laurentiu.

Data de 15 noiembrie coincide cu data administrarii loviturilor care au fost decisive in producerea decesului persoanei vatamate, intrucat:

- conform declaratiei martorului Casapu Mitrus Laurentiu („*Cam cu 2-3 zile inainte de a fi dus la spitalul penitenciar Jilava, ing. Ursu a fost scos la ancheta dimineata, si adus de acolo batut intr-o patura, intrucit nu mai putea merge*”), in acea zi a avut loc ancheta la „*maiorul PÎRVULESCU sau Florescu*” care a durat „*de dimineata pana seara*”. Gheorghe Ursu „*acuza dureri interne, vaitandu-se ca il durea in zona abdominala*”;

- aceasta data si sirul evenimentelor care au urmat (varsaturi bilioase, cu sange, dureri insuportabile) se coroboreaza cu declaratia originala a lui Clita Marian;

- de asemenea, se coroboreaza cu declaratiile martorului Palamariu Florin, care a fost sef de schimb in tura a doua pe 15 noiembrie, si care declara „*l-am vazut pe ing. Ursu adus de la ancheta de subofiterul meu si am constatat ca Ursu nu-si tinea bine echilibrul, era abatut, rosu la fata, obosit [...] Era in tura mea, in zilele premergatoare ducerii lui Ursu la spitalul Jilava*”, iar **bonul de scoatere era semnat de inc. PIRVULESCU Marin;**

- data de vineri, 15.11.1985 este cu doua zile inainte de transportarea la spital, exact momentul in care bolnavul a acuzat simptomele peritonitei (dureri mari abdominale, varsaturi bilioase) ca urmare a loviturilor violente primite in abdomen. Acest fapt rezulta din marturiile medicilor si documentelor medicale (Marinescu Sorana, Hristenco Vladimir , Constandache Ioan, Foaia de obs la intrarea in spital, referat medical 17.11.1985, raport de constatare medico-legala 20.11.1985);

- vechimea echimozelor constatate de mai multi medici (Marinescu Sorana, Hristenco Vladimir , Constandache Ioan) la spitalul Jilava, si consemnate in Foaia de observatie clinica, era de vineri, mai exact de "**36-48 de ore**", conform chirurgului principal Hristenco Vladimir, deci **exact timpul scurs intre momentul in care victima a fost anchetata de inculpatul Pîrvulescu** (pe 15.11.1985, dupa prezentarea materialelor, pina seara, conform martorului Casapu Mitrus Laurentiu) si duminica dimineata, momentul operatiei.

- Declaratiile acelorasi medici, conform carora Gheorghe Ursu "de vineri [15 noiembrie] se plingea de dureri abdominale dar nu a fost luat in seama".

- Foaia de observatie clinica a spitalului Penitenciar Jilava din 17.X.1985, din care rezulta ca victima "Afirma ca de vineri prezinta dureri puternice cu punct de plecare reg. Epigastrica iradiate in tot abdomenul, varsaturi bilioase, constipatie..."

- Rezulta ca loviturile fatale au fost aplicate victimei in cursul zilei de vineri. Consideram ca este improbabil ca loviturile care au produs echimozele si simptomele respective sa fi fost administrate in acea zi de detinutul Clita Marian, intrucat martorul Casapu Mitrus Laurentiu, evident, ar fi vazut si mentionat acest fapt. Casapu Mitrus Laurentiu spune clar ca simptomele respective nu s-au declansat decat dupa aducerea victimei in camera in cursul serii, cu patura, de la ancheta. Intelegem ca in legatura cu vinovatia lui Clita Marian exista autoritate de lucru judecat. Cosideram ca indiferent de aceasta vinovatie (si este probat faptul ca acesta a lovit la randul sau victima, anterior zilei de 15 noiembrie 1985), din probatoriul in cauza de fata rezulta ca la decesul victimei au contribuit in mod determinant si loviturile aplicate pe data de 15 noiembrie 1985 de catre anchetatorii victimei, inculpatii PÎRVULESCU Marin si HODIS Vasile. Aceasta fapta se circumscrie infractiunii ce formeaza obiectul acuzatiei (art. 358 vechiul cod, respectiv 439 alin.1 lit. e din noul cod, dupa cum s-a stabilit in actul de sesizare a instantei).

14. Intarzierea deliberata a acordarii unor ingrijiri medicale

Un numar mare de marturii si acte medicale dovedesc fara dubiu ca intarzierea de doua zile (15-17 noiembrie) a ducerii victimei la spital a fost un act deliberat al conducerii arestului militiei, la ordinul Securitatii. Astfel, martorii mentioneaza ca timp de doua zile, victima a „urlat” incontinuu de durere, urlete care „se auzeau si din strada”; a avut varsaturi bilioase si apoi cu sange, ca a „raportat conducerii” inca de vineri dar nu a fost dus la spital decat duminica.

Medicii au declarat ca in cazuri de abdomen acut / peritonita, sansele de supravietuire timp de doua zile sunt nule. Martorii Casapu Mitrus Laurentiu si Clita Marian declara ca lui Gheorghe Ursu nu i s-au acordat

ingrijiri medicale, cu stirea personalului de paza, „ca asa era ordinul de sus” ca victima sa nu supravietuiasca.

Martorul Clita Marian a declarat ca el insusi a cerut ajutor paznicilor pentru Gheorghe Ursu, dar a fost refuzat: „*Ostentativ Ursu nu a fost dus la spital tocmai pentru ca se daduse o dispozitie, [...] din sfera Securitatii, sa se duca pe topogan fiindca cuiva nu i-au convenit acele materiale scrise in nu stiu cate caiete in care omul isi prezenta nemulțumirea lui vis-a-vis de regimul Ceausescu*”.

Martorul Palamariu Florinel declara ca „... si transportarea la spital a arestatului Ursu Gheorghe s-a realizat cu intarziere din cauza ... directiei a VI-a Securitate”.

Martorul Harsu Ilie confirma si el intarzierea deliberata: „de cateva zile il durea abdomenul si cu toate ca se plangea si batea in usa de la camera de arest ca sa fie scos la medic, **nu a fost bagat in seama**. [Repet] cele declarate de Ursu: ca acesta **a fost batut si tinut cu infectie interna pana la septicemie**”.

15. Evenimentele ulterioare decesului lui Gheorghe Ursu. Incercarile Securitatii de a musamaliza asasinatul politic

Imediat dupa uciderea lui Gheorghe Ursu, conducerea Securitatii, in tandem cu cele ale DCP a IGM, a arestului IGM, si cu Ministerul de Externe au incercat sa acopere atat moartea violenta a lui Gheorghe Ursu cat si faptul ca acesta a fost anchetat de organele Securitatii in detentie. In cadrul arestului IGM „s-a dat alarma pe toata unitatea si am fost chemat de la domiciliu, intrucit eram liber. dupa serviciu... In acea noapte a fost la serviciu si seful Directiei Cercetari Penale, respectiv Scarlet Gheorghe, de fapt era toata conducerea unitatii inclusiv col. Tudor Stanica... am aflat ca avusese loc un incident in arest”.

Mai multi martori confirma **secretul impus de Securitate dupa asasinat** (Barabancea Traian-Doru, Odina Constantin, Donose Gheorghe, Marinescu Sorana, Hristenco Vladimir, Creanga Mihail, Udrea Marian, Chircu George).

Musamalizarea este confirmata de relatarile familiei lui Gheorghe Ursu. Astfel, in timpul detentiei familia nu a putut sa-l vada nici o data. Dupa zile intregi de insistente la Directia Cercetari Penale pentru a afla care era acuzatia, un locotenent i-a spus fiului victimei: “*ce vrei ba, parca nu stii cine sintem noi, si noi nu stim cine sinteti voi!*”.

Despre uciderea lui Gheorghe Ursu, familia a fost anuntata abia dupa doua zile, pe data de 19.11.1985. A doua zi, pe 20 noiembrie 1985, familia lui Gheorghe Ursu a fost chemata la spitalul Penitenciarului Jilava, unde au fost restituite familiei piese de vestimentatie ale lui Gheorghe Ursu, toate pline de sange incheagat, printre care si o camasa sfasiata. Cauza mortii nu a fost adusa la cunostinta familiei. Infirmierul care le-a dat hainele le-a spus ca “*l-au batut la ancheta, si special l-au adus aici prea tirziu, ca sa nu se mai poata face nimic*”. Familia a cerut sa vorbeasca cu directorul spitatalui, col. Ghita insa initial a fost refuzata. In

urma insistentelor directorul spitalului a acceptat sa vorbeasca cu membrii familiei. Acestia au intrebat care a fost cauza mortii lui Gheorghe Ursu insa directorul a raspuns sec ca nu stie. Au cerut apoi sa vorbeasca cu un doctor care a tratat victima insa raspunsul a fost: *“nu e nici un doctor aici”*, si i-a dat afara. Ulterior au aflat ca colonelul Ghita era el insusi chirurg, si ca participase direct la interventia formala la care fusese supusa victima.

Pe 21 noiembrie 1985, i s-a permis partii civile Andrei Ursu, fiul lui Gheorghe Ursu, sa vada cadavrul la morga. **Avea urme vizibile de lovituri pe fata, gat, umeri. Avea spatele brazdat, pe toata lungimea, de urme de schingiuire. Avea la maini urme adanci de catuse, prin care se vedeau oasele incheieturilor. Desi fusese supus autopsiei, se puteau vedea clar, pe marginile abdomenului si pieptului, multiple urme de lovituri.**

Familia a cerut si la morga sa se comunice cauza mortii. Oficial nu li s-a spus nimic. Nu s-a eliberat nici certificatul constatator al decesului. Un functionar le-a cerut, pentru imbalsamare, acest certificat insa familia a aratat ca nu li s-a dat. Functionarul a dat un telefon, dupa care a spus *“a, asta e un caz special, merge si fara certificat”*, si a intocmit un bon de imbalsamare fara cauza mortii. Doi sanitari (Cristian si Fuiorea) care sustineau ca participasera la autopsie, au aratat ca **“toate organele interne erau in ultimul hal, ca ficatul, splina erau facute praf”**.

In ajunul incinerarii, la locul de munca al victimei (ISLGC) s-a dat ordin ca nimeni sa nu mearga la incinerare. Totusi au venit multi prieteni, care au putut constata urmele de lovituri si de catuse. Familiei i s-a taiat complet legatura telefonica de acasa, si in continuare, pentru urmatoarele 12 luni, o masina a Securitatii a stat in fata intrarii in blocul lor.

Procurorul Vasile Manea Dragulin (ajuns procuror general in anii '92-'96), a fost printre primii care au participat la acoperirea crimei, in ianuarie 1986, cand in calitate de procuror sef de sector, evident la ordinul Securitatii, a dat avizul de moarte **“neviolenta”**, desi in autopsia si actele medicale care i se prezentasera erau mentionate **“echimoze multiple”**, ca si **perforatia intestinului, fara vreo cauza patologica.**

Din declaratiile martorului DUMITRACIUC Ion, rezulta ca in urma **„telegramelor... [externe] ce vizau cazul Ursu Gheorghe”**, acesta a furnizat date despre caz pentru mai multe informatii care *„erau transmise si la Cabinetul I, Cabinetul II, primul ministru. Aceste informatii erau intocmite de un serviciu special, care se ocupa cu acest lucru, fiind strict secret.”*

La 20.12.1985 Securitatea a redactat o NOTA (DUI Udrea Vol 2 fila 49) privind pe Gheorghe Ursu prin care ascunde faptul ca acesta fusese anchetat din motive politice, falsificand totodata si cauza mortii, pretinzand ca aceasta a constat in **“ocluzie intestinala”**. Daca Gheorghe Ursu ar fi fost omorat de Marian Clita, Securitatea ar fi putut declara acel lucru inca din 1985. Falsificarea cauzei mortii si ascunderea faptasilor nu pot fi explicate decat prin faptul ca in realitate, bataile fatale au fost intentionate si cauzate de inculpati. Insusii faptul ca partea romana mintise oficialii americani cu privire la anchetarea lui Gheorghe Ursu demonstreaza ca asasiantul a fost intentionat: nu mai puteau sa-l lase liber, dupa ce l-au supus torturii. Din

marturii rezulta clar ca Gheorghe Ursu nu se lasa “re-educat”, nu accepta sa scrie „ce bani a primit” pentru scrisorile la Europa Libera, nu si-a turnat prietenii. Odata aflat in libertate ar fi vorbit.

Laboratorul dezinformarii securiste in acest caz e revelat si de telegrama Ministerului Afacerilor Externe al Romaniei din 26.11.1985 catre ambasadorul roman de la Washington, regasita in Dosarul de urmarire penala al cauzei, volumul 12 filele 79-97, in special filele 81 si 84-87; prin aceste documente erau « *plasate urmatoarele date si versiuni de dezinformare* » : ca Gheorghe Ursu ar fi fost un « *speculant notoriu* », ale carui fapte « *nu au avut un caracter politic* », care ar fi fost operat de « *ochuzie intestinala* » si ar fi decedat « ***datorita unor afectiuni cardiace de care suferea*** »

Acest document, alaturi de corespondenta interna si externa a regimului de la Bucuresti din octombrie / noiembrie 1985 despre cazul Ursu mentionata anterior, dovedesc din nou, fara dubiu, ca in acel moment (octombrie-noiembrie 1985, in timp ce era torturat in inchisoare, in perioada imediat premergatoare uciderii sale) **Gheorghe Ursu era in atentia conducerii statului roman. Este evident ca in logica opresiunii si mistificarii politice comuniste, regimul Ceausescu nu mai putea sa riste ca detinutul Gheorghe Ursu sa mai iasa viu din inchisoare, fiind evident ca acesta ar fi dezvaluit partii americane, si lumii intregi, esenta politica a anchetei si arestarii sale, tortura si regimul de teroare la care fusese supus, si minciuna oficiala practicata de regimul dictatorului Ceausescu. O astfel de dezvaluire ar fi afectat relatiile cu Statele Unite, de a caror clauza a natiunii celei mai favorizate Ceausescu inca mai beneficia la acea data.**

Dosarul din arhiva CNSAS cota D 13421, vol. 12, f. 1-168 releva ca dosarul de urmarire informativa „UDREA” a ramas in lucru in DSS pana in iulie 1987(!). Aceste documente contin planuri de munca ale Directiei a II-a in perioada 1985-1989 si releva ca dosarul de urmarire informativa <UDREA> apare pe lista dosarelor analizate la nivelul conducerii directiei a II-a din martie 1985 pana in iulie 1987.

- **Plan de munca pe trimestrul II / 1985, din 30.03.1985**, gral. mr. Macri Emil, sef directie, Directia a II-a, aprobat de gral. col. Vlad Iulian, adjunct ministru, **f. 20-34v:** ”/.../ *Se va actiona cu mai multa fermitate in problema <ETERUL> [Europa Libera – n.n.], pentru contracararea actiunilor ostile desfasurate de elemente care intretin ori intentioneaza sa stabileasca legaturi cu oficinele de propaganda reactionara, ori care colporteaza stirile posturilor de radio straine, defaimand realitatea social-politica din tara noastra. Vor fi luate, in continuare, masuri pentru identificarea persoanelor din obiectivele economice care sunt autori de materiale trimise posturilor de radio straine ori altor oficine de propaganda, precum si a canalelor folosite in acest scop. Impreuna cu alte unitati de Securitate, in luna aprilie a.c. se va prezenta, spre analiza, Biroului executiv al Consiliului de conducere al Departamentului Securitatii Statului un material privind stadiul indeplinirii sarcinilor din Programul de masuri <ETERUL> / termen – 20 aprilie / cine raspunde – conducerea directiei si sefii de servicii”, **f. 29v-30. Situatie cu dosarele de urmarire informativa ce vor fi analizate la conducerea directiei**, anexa 3 la D/0092182,*

- din **30.03.1985**, ex. nr. 1, nesemnnt, **f. 38-39v**: ”Rubrici: denumirea conspirativa – luna - la cine se face analiza - observatii: /.../ **UDREA – mai - gral. mr. Macri Emil**”, **f. 38v**.
- **Plan de munca pe trimestrul III / 1985**, din **29.06.1985**, gral. mr. Macri Emil, sef directie, Directia a II-a, aprobat de gral. col. Vlad Iulian, adjunct ministru, **f. 42-54v. *Situatie cu dosarele de urmarire informativa ce vor fi analizate la conducerea directiei***, anexa 3 la D/0092364 din **29.06.1985**, ex. nr. 1, nesemnnt, **f. 57-58**: ”Rubrici: denumirea conspirativa – luna – la cine se face analiza – observatii: /.../ **UDREA – septembrie – gral. mr. Macri Emil**”, **f. 57v**.
  - **Plan de munca pe trimestrul III / 1986**, din **30.06.1986**, gral. mr. Macri Emil, sef directie, Directia a II-a, aprobat de gral. col. Vlad Iulian, adjunct ministru, **f. 101-110. *Situatie cu dosarele de urmarire informativa ce vor fi analizate la conducerea directiei***, anexa 3 la D/0090328 din **30.06.1986**, nesemnnt, **f. 114-115v**: ”Rubrici: denumirea conspirativa – luna – la cine se face analiza – observatii: /.../ **UDREA – septembrie – mr. Stan Gheorghe**”, **f. 115v**.
  - **Plan de munca pe trimestrul IV / 1986**, din **01.10.1986**, gral. mr. Macri Emil, sef directie, Directia a II-a, aprobat de gral. col. Vlad Iulian, adjunct ministru, **f. 119-126v. *Situatie cu dosarele de urmarire informativa ce vor fi analizate la conducerea directiei***, anexa 3 la D/0090496 din **01.10.1986**, nesemnnt, **f. 130-131**: ”Rubrici: denumirea conspirativa – luna – la cine se face analiza – observatii: /.../ **UDREA – octombrie – mr. Stan Gheorghe**”, **f. 130**.
  - **Plan de munca pe trimestrul III / 1987**, din **01.07.1987**, gral. mr. Macri Emil, sef directie, Directia a II-a, aprobat de gral. col. Vlad Iulian, adjunct ministru, **f. 157-164. *Situatie cu dosarele de urmarire informativa ce vor fi analizate la conducerea directiei***, anexa 3 la D/0091000 din **01.07.1987**, nesemnnt, **f. 167-168**: ”Rubrici: denumirea conspirativa – luna – la cine se face analiza – observatii: /.../ **UDREA – septembrie – gral. mr. Macri Emil**”, **f. 167v**.

Inscrisurile de mai sus dovedesc faptul ca **dosarul de urmarire informativa <UDREA> al lui Gheorghe Ursu a continuat sa fie folosit si analizat de Securitate pana in 1987, cand a fost microfilmata si trimisa la CID**. Asta se intampla la doi ani dupa uciderea lui Gheorghe Ursu, deci mult timp dupa ce inculpatii au pretins ca institutia din care au facut parte ar fi incetat sa fie interesata de cazul Ursu. Aceste documente dovedesc ca “modul de solutionarea a dosarului” Ursu prin “punerea in dezbatere publica”, “neinceperea urmaririi penale” pentru “propaganda impotriva orinduirii socialiste” si prin “sesizarea organelor competente” pentru o infractiune de drept comun in realitate nu a reprezentat incetarea interesului DSS fata de acest caz, ci doar implementarea stratagemei dictatorului Ceausescu si a Securitatii de a deghiza cazurile de opozitie politica in acuzatii pentru infractiuni de drept comun.

16. Inculpatii au continuat sa lucreze la caz inca doi ani dupa moartea lui Gheorghe Ursu, dupa care au distrus, in mod ilegal, jurnalul acestuia

Si inculpatii au mai pastrat dosarul penal si jurnalul lui Gheorghe Ursu in lucru inca doi ani dupa moartea acestuia. Pe 5 aug 1987, prin „proces verbal de distrugere a unor inregistrari detinute contrar dispozitiilor legale” au distrus caietele de jurnal care nu fusesera retinute pentru „continut dusmanos”.

Inculpatii Pîrvulescu si Hodis au distrus acele caiete, in prezenta Procurorului Militar Stefanescu Mihai, in mod ilegal, chiar si prin raportare la legislatia in vigoare *illo tempore*. Aceasta distrugere se circumscrie unei noi incalcare grave a drepturilor omului (Constitutia Romaniei, art. 25-30) in ceea ce il priveste pe Gheorghe Ursu, respectiv:

- incalcare (prin **distrugerea jurnalului intim**) a dreptului la viața intimă și privată
- violarea libertatii gândirii și a opiniilor, a libertatii conștiinței, libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor și libertatea creațiilor prin viu grai si **prin scris**, prin anchetarea penala si distrugerea jurnalului intim doar pentru consemnarea opiniilor politice indreptate impotriva dictatorului Ceausescu si a regimului sau.

Caietele de jurnal distruse de inculpati la 8 august 1987 erau cele consemnate la pct 6: *“inscrisuri ridicate de la domiciliul lui URSU GHEORGHE constind in insemnari facute pe parcursul timpului in caiete, agende si bloc-notes, respectiv pozitiile 1, 2 si 3”* din dovada incheiata la 07.01.1985, dosarul penal (DUP Vol 17) fila 3, respectiv: 18 caiete jurnal anii '48-'57, 12 caiete jurnal anii '58-'67, 8 caiete jurnal anii '77-'83 precum si pozitia 11 din procesul verbal de perchezitie incheiat la 17.01.1985, respectiv 23 de caiete jurnal anii '67-'77.

Aceste caiete nu puteau fi „Detinute contrar dispozitiilor legale”, intrucat nu mai contineau „insemnarile dusmanoase”. Acestea, insumand 811 file, erau trimise la Unitatea speciala S pe 12 august 1987 (prin adresa 62/D/HV/S/294302/12.08.1987). Aceasta adresa e conceputa de inc. Hodis. Se mentioneaza: „Va trimitem spre conservare conform ordinelor in vigoare **inscrisurile cu continut dusmanos** redactate de Ursu in cauza caruia s-a dispus NUP pt. 166.” Adresa este semnata de Vasile Gheorghe si Marinescu Dumitru (sef serviciu - C 368 Fila 317, DUI Udrea vol 2 fila 57).

Tot pe 12 august 1987 – inculpatii, printr-o adresa conceputa tot de inc. Hodis catre CID va trimite „pentru conservare dosarul compus din 105 file (dosarul penal)). C 368 Fila 314,; DUI Udrea Vol 2 fila 55-56.

Din documentele de mai sus rezulta ca inculpatii au inchis Dosarul Penal si l-au clasat la CID abia in august 1987. Tot atunci au procedat la distrugerea celei mai mari parti a jurnalului (61 de caiete), o fapta contrara chiar si legislatiei comuniste: caietele distruse nu mai contineau „manifestari ostile”. Aceasta datorita faptului ca tot in luna august 1987, cei doi inculpati au trimis filele „dusmanoase” „spre pastrare” la unitatea speciala S (U.M. 0647) a Securitatii. Astfel s-au distrus majoritatea documentelor confiscate de la Gheorghe Ursu. Pentru acea parte din jurnal trimisa la unitatea speciala S care a dispărut după căderea regimului comunist, există o condamnare penală. În 2005, fostul colonel de Securitate și general SRI Eugen

Grigorescu a fost condamnat la închisoare pentru sustragerea și distrugerea celor 811 file ale jurnalului trimis de inculpați la Unitatea Specială „S”.

17. Impactul cazului Ursu asupra relațiilor României cu Statele Unite

Prin transformarea într-un caz de drept comun Securitatea a încercat nu numai să ascundă reprimarea politică, dar și să-l compromită pe disident pe plan extern. Astfel, s-a transmis părții americane dezinformarea că Gheorghe Ursu ar fi fost *„un speculant notoriu » nu un opozant politic, iar „decesul său nu are nici o legătură cu reținerea și cercetarea lui de către organele de procuratură și miliție, fiind datorat unei cauze naturale, respectiv bolii cardiace de care suferise anterior.”*⁷ În acest fel, Ceaușescu încerca să evite alertarea guvernului Statelor Unite, acesta bucurându-se până în 1987 de clauza națiunii celei mai favorizate. Este de notorietate faptul că guvernul american condiționa acordarea clauzei de respectarea drepturilor omului.

În final, strategia nu a funcționat. Oficialii americani au suspectat în permanență că acesta a fost de fapt un asasinat politic. Din documentul: „Congressional record” - US Senate din 26 iunie 1987 rezultă că în 1987 Congresul SUA a votat să retragă României clauza, citând, ca unul din motive, printre încălcările flagrante ale drepturilor omului în România și cazul Ursu.

Pe plan intern, cazul a rămas în conștiința opozanților și, într-o anumită măsură, în cea publică, continuând să-l irite pe dictator, cu toate încercările de musamalizare a crimei. Într-o scrisoare deschisă de protest adresată lui Nicolae Ceaușescu și citită la Europa Liberă la începutul lui 1989, disidentul Dan Desliu scria: *„Am avut un prieten, Gheorghe Ursu, care a fost ucis de securiști zelosi, pentru că și-a scris în intimitate jurnalul”*.

Același Dan Desliu semna în 1990⁸, alături de alți trei prieteni ai lui Gheorghe Ursu, un apel către autorități în care cerea pedepsirea vinovaților. În acel apel, scriitorul dezvăluia și starea cadavrului lui Gheorghe Ursu pe care putuse să o constate direct pe 20 noiembrie 1985, înainte de incinerare, alături de ceilalți prieteni prezenți. Deși aceștia nu au putut observa direct urmele de pe restul corpului (întrucât în acel moment cadavrul era îmbrăcat), aceste rânduri confirmă o dată în plus mărturiile colegilor de celulă, ale familiei și ale avocatei Ulmeanu Petruța privind torturile barbare la care fusese supus Gheorghe Ursu, inclusiv încatusarea prelungită:

*„La ridicarea cadavrului de la morgă, familia – și apoi, **toti cei care l-au vazut la crematoriu – au constatat ca Ursu avea la incheieturile mainilor urma de catusa purtate vreme indelungata. Obrazul prezenta amprentele unor lovituri date cu un obiect contondent, iar hainele victimei erau patate cu sange”**.*

---

⁷ Acest răspuns „propus” de inculpatul Tudor Postelnicu, în calitate de șef al DSS și însoțit de Homoștean George, în calitate de ministru de interne, apare în telegrama pe care Ministerul Afacerilor Externe, prin adjunctul ministrului Aurel Duma a transmis-o, la data de 26.11.1985, ambasadorului României de la Washington și ambasadorului României de la Paris (vol. 12/81 și 94).

⁸ Flacăra nr. 10, 1990, *„Pentru ce a fost ucis Gheorghe Ursu?”*